

Delårsrapport augusti 2021

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
------------------------	---

Förvaltningsberättelse

2 Händelser av väsentlig betydelse	4
3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	8
4 Balanskravsresultat	21
5 Förväntad utveckling	22

Räkenskaper

6 Resultaträkning	24
7 Balansräkning	25
8 Driftredovisning	27
9 Investeringsredovisning	29
10 Noter	32
11 Noter/upplysningar för drift- och investeringsredovisning	47
12 Exploateringsredovisning	49

1 Sammanfattning

Kommunen har upprättat delårsrapport med bokslut per 31 augusti samt prognos för utfallet av verksamheten och ekonomin till årets slut.

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska kommunen årligen upprätta minst en delårsrapport för verksamheten från räkenskapsårets början. Delårsrapporten ska innehålla en redogörelse för verksamheten och resultatet för perioden. Uppgifter ska också lämnas för samma period föregående år.

Prognos för årets ekonomiska resultat

Prognosen för årets resultat är 231,5 miljoner kronor. Budgeten anger ett resultat med 27,7 miljoner kronor och prognosen är därmed 203,8 miljoner kronor bättre än budget.

Årets resultat exklusive realisationsvinster och intäkter från exploatering prognostiseras till ett överskott med 2,1 miljoner kronor. Det motsvarar 0,2 procent av skatte- och statsbidragsintäkter.

Eftersom realisationsvinster och intäkter från exploatering beräknas uppgå till 229,4 miljoner kronor innebär det att årets resultat till stor del är hänförligt till engångsintäkterna. Intäkterna avser till stor del markförsäljningar i Logistik Bålsta samt övertagande av anläggningar från exploatörer.

Nämnderna prognostiserar att överskrida budget med totalt 42,9 miljoner.

Kommunens finansiella mål, är ett överskott motsvarande 2 procent av skatte- och statsbidragsintäkterna exklusive dessa engångsintäkter, beräknas därmed inte uppnås om inte förbättring sker med 24,3 miljoner kronor.

Investeringar

Årets investeringsbudget uppgår till 513,4 miljoner kronor exklusive exploateringsinvesteringarna. Nämnderna prognostiserar att 351,7 miljoner kronor kommer att investeras under året.

Kommunen har flera större projekt som pågår över flera år med beslutad totalbudget från kommunfullmäktige. Total budget för dessa projekt uppgår till 1 004,9 miljoner kronor. Det är ny simhall, ombyggnation Futurumskolan, äldreboende Åsen, två LSS-boenden, trafiksäkerhetsåtgärder Kraftleden, gång- och cykelvägar samt VA-investeringar.

Förutom ordinarie investeringar genomförs investeringar via exploateringsverksamheten, prognosen visar att dessa uppgår till 102,3 miljoner kronor vid årets slut.

Måluppfyllelse

Av kommunens tre övergripande mål för verksamheten har ett mål uppfyllts helt och två mål bedöms delvis kunna uppfyllas till årets slut.

Kommunens finansiella mål, som är ett överskott motsvarande 2 procent av skatte- och statsbidragsintäkterna exklusive realisationsvinster och exploatering, beräknas inte uppnås till årets slut om inte förbättringar sker. De två återstående finansiella målen beräknas kunna uppfyllas till årets slut.

Förvaltningsberättelse

2 Händelser av väsentlig betydelse

Kommunstyrelsen

Med anledning av pandemin har kommunledningen haft en särskild Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) fram till augusti som verkat via kommundirektörens ledningsgrupp i arbetet med att hantera pandemins effekter. Flertalet möten, både för tjänstepersoner och politiker, har genomförts via digitala plattformar. Kommunen har följt folkhälsomyndighetens rekommendationer och uppmanat medarbetarna att arbeta hemifrån.

Kultur- och fritidsnämnden

Ungdomsverksamheten inom Kultur och fritid erbjuder kommunens unga ett innehållsrikt program och har en kontinuerlig ökning med nya besökare. Nya satsningar på integrationsinsatser genomförs genom biblioteket och ungdomsverksamheten i samverkan med skola, arbetsmarknadsenheten och socialenheten. Samtliga politiskt prioriterade insatser har genomförts enligt plan där bland annat Skeppsgården getts en verksamhetsanpassning, Kalmarsand handikappanpassats och renovering av aktivitetsområde med konstnärliga inslag löper enligt plan. Våren och sommaren har fortsatt präglats av pandemin med inställda arrangemang och hyreslättnader för föreningar. Arrangemangen har kompenseras med äldreprogram utanför kommunens äldreboenden för att erbjuda någon form av kultur för kommunens invånare.

Bygg- och miljönämnden

Pandemin fortsätter att prägla bygg- och miljönämndens arbetsupplägg och förutsättningar. Intresset att vara med och utveckla kommunen med fler bostäder/verksamheter är stort från fastighetsägare/exploatörer. Volymen bygglovsärenden är särskilt stor under vår och försommar. En del personalförändringar inom miljöavdelningen gör att den av nämnden beslutade tillsynsplanen inte kan följas helt. En del tillsynsbesök genomförs genom digitala möten i stället för platsbesök. Bygglovavdelningen genomför flera digitala öppet hus-tillfällen.

Barn- och utbildningsnämnden

Under 2021 bidrog pandemin till att lärare och skolpersonal fick en ökad arbetsbelastning, framförallt under vårterminen. En omfattande medarbetarundersökning genomförts för att kartlägga arbetsmiljön och trivsel. Undersökningen ligger till grund för planering av det fortsatta arbetsmiljöarbetet under 2022. Vibyskolan har öppnat en ny förskoleklass utifrån det ökade elevantalet i förskoleklass, vilket innebär att förskoleklassen nu består av två paralleller. Förvaltningen arbetar med att se över alternativa lösningar till ytterligare paviljonger. Byggnationen av Ängsbackens förskola, som en fristående byggnad i anslutning till förskolan Skogsbrynet, har påbörjats. På förskolan blir det fem avdelningar med plats för 110 barn och förskolan beräknas stå klar hösten 2022. En IKT-pedagog och lärare på Fridegårdsgymnasiet i Håbo har blivit nominerad till Guldäpplet. Guldäpplet är ett pris som lyfter fram lärare som är drivande och utvecklar skolor med hjälp av IT.

Raoul Wallenbergsskolorna AB har under våren, i samförstånd med Håbo kommun, tagit beslut om att avsluta sin grundskoleverksamhet i Skokloster till hösten 2021. Alla elever från Raul Wallenberg har erbjudits plats på Slottsskolan. Utifrån det förändrade elevintaget har skolan ett behov av större lokaler och inväntar beslut om eventuell tillbyggnad.

Socialnämnden

Alla verksamheter inom nämndens område har påverkats direkt eller indirekt av den pågående pandemin. Distansarbete och digitala möten har blivit en del av förvaltningens arbetssätt.

Tillgänglighet och utredningstid har påverkats negativt. Stöd och behandlingsenhetens gruppverksamheter har inte genomförts som planerat hittills i år. Gruppverksamhet som t ex TARA (Våld i nära relation), ABC-föräldrautbildning, Fyren - gruppverksamhet för barn och ungdomar med mera har helt ställts in. Vilken påverkan detta haft på medborgarna i kommunen är svårt att analysera i dagsläget. De flesta av gruppverksamheterna planerar nu att starta upp under senare delen av hösten. Samverkan med viktiga samverkanspartners har varit försvårad på grund av distansarbete vilken kan ha påverkat målgruppen vi möter och även utvecklingen av vår verksamhet. Arbetsmarknadsenheten startade i mitten av juni.

Vård- och omsorgsnämnden

Den enskilt största händelsen inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är även i år att hantera konsekvenserna av den pågående pandemin. Alla verksamheter har påverkats direkt eller indirekt. Året har fortsatt präglats av att minska smittspridning och förebygga svår sjukdom. Distansarbete och digitala möten har blivit en del av förvaltningens ordinarie verksamhetsuppdrag. Kärnuppdraget, tillgängligheten och utredningstid mot kommunens medborgare har påverkats negativt. Samverkan med region och primärvård har också intensifierats under pandemin och tagit mer resurser i anspråk. Den utökade samverkan har haft positiva effekter på vårt samarbete.

Flera av nämndens målgrupper och medarbetare drabbas hårt av pandemin. Många har varit rädda och oroliga och allt för många har också tvingats till en oönskad isolering. Det stora fokuset på att begränsa smittspridning och åtgärder kopplade till det arbetet har medfört begränsningar i möjligheten att utföra kärnuppdraget i nämndens verksamheter. Under våren har också nämndens verksamheter deltagit i den omfattande vaccinationskampanjen med mycket goda resultat.

Tekniska nämnden

VA-verksamheten är mycket ansträngd på grund av personalsituationen. VA är nu i stabsläge för att överhuvudtaget klara att producera ett tjänligt vatten.

Inom Avfallsverksamheten har Håbo, Knivsta, Sigtuna och Upplands-Bro kommun fortsatt samarbetet och har under våren utvärderat införande och uppstart av fyrfackssystemet i kommunerna. Arbetet med en gemensam avfallsplan har påbörjats enligt fattade beslut.

Gatu- och parkverksamheten har präglats av de två senaste årens besparingar. Avdelningen har fått ta emot synpunkter på oklippta gräsytor, minskad renhållning och igenvuxna skogsområden.

Organisation

Sedan årsskiftet 2020/2021 pågår en omorganisation av kommunstyrelsens olika stödverksamheter i syfte att främja ett förändrat arbetssätt. En samhällsbyggnadsförvaltning kommer att bildas där tidigare Plan och exploateringsavdelning, Bygg- och miljöförvaltning, Tekniska förvaltning och Näringslivsenhet ingår. Den omorganiserade tjänstemannaorganisation för kommunstyrelsens stödverksamheter och samhällsbyggnadsverksamheter träder i kraft den 1 september.

Organisationsförändringen innebär även en förändring av den politiska organisationen. Tekniska nämnden avvecklas och Bygg- och miljönämndens uppdrag renodlas till att ansvara för myndighetsutövning inom verksamhetsområdet. Kommunledningskontoret och Samhällsbyggnadsförvaltningen leds av Kommunstyrelsen, med undantag för de ärenden som hanteras av Bygg- och miljönämnden. De politiska förändringarna träder ikraft vid årsskiftet 2021/2022.

Befolkningsutveckling

Befolkningen har ökat från 22 019 den 31 december 2020 till 22 216 personer per 31 juli enligt uppgifter från SCB, vilket är en ökning med 197 personer. Befolkningsprognosen som användes inför budget 2021 angav att befolkningen skulle vara 22 603 personer i slutet av året och budgetramar till nämnderna anpassades utifrån det. Utvecklingen är således betydligt lägre än förväntat under året.

Befolkningsprognosen inför år 2022 är nedreviderad utifrån en lägre befolkningstakt.

Exploatering och avtal

Exploateringen av bostadsområdet Tvåhus i den borte delen av Bålsta C pågår och den första etappen av infrastrukturen har avslutats under året. Inflyttning i BoKloks nya bostadsområde Björkvallen i Gamla Bålsta närmar sig. Ekonomiskt prognostiseras infrastrukturkostnaderna avvika för projektet Björkvallen. Utvecklingen av Lillsjöns företagspark fortsätter och infrastrukturen har slutförts.

I verksamhetsområdet Logistik Bålsta är infrastrukturen för utbyggnad av kvarter 3 och 4 samt 5 och 6 slutförd. Under september kommer de stora försäljningarna i Logistik Bålsta som är klara att genomföras och därmed kunna faktureras i enlighet med tecknade avtal.

Under halvåret har planavtal tecknats med Nrep AB och Krister Nöjd AB för den markanvisning som är gjord till dem i Logistik Bålsta kvarter 2 som under året har tagit fart gällande detaljplaneringen av området.

En större trafikfråga som har diskuterats och analyserats under året är trafikflödet till och från Logistik Bålsta. En utökad trafikutredning för Logistik Bålsta har presenteras och tekniska förvaltningen har med anledning av denna fått ett utökat uppdrag att fördjupa utredningen.

Tvister

I Frösundavik har problem uppdragats gällande VA. Detta gäller främst området som kallas Mellanby, där kommunen under året har behövt göra VA-åtgärder. Exploatören inom Frösundavik etapp 1 har bestridit faktura gällande VA-avgiften för området och har en tvist med kommunen.

I Dalängen har kommunal mark varit anvisad till MacFreeze och Bovieran men på grund av att markförhållanden är osäkra har Bovieran under året dragit sig ur och förutsättningarna för projektet har påverkats och är osäkra, förhandling pågår. Oenighet med MacFreeze finns kring vad som ska utföras av dem och kommunen har därför bestridit fakturorna de skickat.

Miljöavdelningen hanterar fortsättningsvis handläggningen av ärendet gällande det avfallsupplag som det konkursade företaget NMT, dotterbolag till Think Pink, lämnat efter sig på en fastighet i kommunen. Avfallsupplaget är relativt litet i jämförelse med de avfallsupplag som samma företag är ansvarig för i Botkyrka kommun. Upplaget utgör ändå en potentiell risk för att förorena mark och vatten då det ligger upplagt på en fastighet nära Mälarens strand. Då företaget NMT gått i konkurs drivs nu ärendet mot fastighetsägaren som har upplåtit sin mark för ändamålet.

En betydande rättstvist har avslutats gällande plan- och bygglovtaxan inklusive kart- och mättaxa. Beslut om taxan togs i kommunfullmäktige den 6 maj 2019 och beslutets laglighet har ifrågasatts genom begärd laglighetsprövning enligt kommunallagen. Förvaltningsrättens beslut innebar att överklagandet avslogs, därmed har fullmäktiges beslut om taxan vunnit laga kraft.

Beslutet om att uppföra en gruppbostad i Viby har överklagats och riskerar att leda till förseningar i produktionen, vilket kan drabba berörd målgrupp och deras närstående negativt. Utöver den negativa effekten för enskilda kommuninnevanare i behov av insatsen riskerar

förseningen också att medföra viteskostnader för kommunen.

Kommunkoncernen

Håbo Marknads HMAB är i slutskedet av likvidationen. Bolagstämman kommer att hållas den 7:e oktober. Konkurrensverkets utdömde ett skadestånd under våren 2021 på 130 000 kr till kommunen på grund av otillåten direktupphandling i samband med att HMAB skulle genomlysas våren 2020.

Håbohus är i slutskedet av produktionen av det nya äldreboendet i Bålsta. Överlämning sker 1 november och verksamheten beräknas vara i drift i början av 2022. Håbohus fick under sommaren nya ägardirektiv, i enlighet med de nya direktiven arbetar verksamheten strukturerat enligt affärsplanen med att motverka otrygghet i bostadsområdena.

För räddningstjänsten har antalet bränder och trafikolyckor varit färre än normalt fram till september. RIB-beredskapen i Skokloster har inte kunnat upprätthållas dagtid under sommaren. Antalet insatser rörande miljöräddning och anlagda bränder är låga. Däremot har utbildningsverksamheten för kommunernas anställda och skolelever inte kunnat genomföras som planerat.

3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunfullmäktiges mål syftar till kommunens långsiktiga utveckling med fokus på samhällsutveckling och demokratifrågor. Övriga nämnders mål- och kvalitetsstyrning fokuserar på kommunens grunduppdrag, service och lagstyrd verksamhet.

Kommunfullmäktiges fokusområden och mål är framtagna i blocköverskridande samverkan mellan de politiska partierna och gäller hela mandatperioden. I enlighet med kommunens styrmodell omhändertas kommunfullmäktiges mål av kommunstyrelsen och kommundirektör som tillsammans med kommunens ledningsgrupp styr och leder utvecklingsarbetet i dessa frågor.

Nämndernas, förvaltningarnas och avdelningarnas mål tas fram fristående från kommunfullmäktiges fokusområden och mål och har ibland ett kortare tidsperspektiv vilket innebär att de kan förändras under gällande mandatperiod. Dessa fastställs årligen i samband med budgeten.

Förutom de övergripande fokusområdena och målen fastställs även årligen finansiella mål för kommunen i samband med att budgeten antas.

3.1 Vision

24 mars 2014 antog kommunfullmäktige Håbos nya vision - Vårt Håbo 2030. Visionen är vägledande i kommunens arbete och visar hur kommunen ska utvecklas fram till år 2030. I visionen Vårt Håbo 2030 kan man läsa:

”Året är 2030 och Håbo kommun i hjärtat av Mälardalen är en plats för hela livet. Det bor 25 000 invånare i vår växande kommun och vi har hög kvalitet i alla våra verksamheter. Här lever och arbetar vi i en attraktiv miljö med Mälarens vatten och naturen nära inpå oss. Vi ligger i en av Sveriges viktigaste tillväxtregioner med Stockholm runt knuten och vi bygger tillsammans vidare på det goda och hållbara samhället. Håbo år 2030 är en kommun för framtiden.”

Visionen har fyra huvudområden och där framgår det att:

- Vi ska vara **Hållbara Håbo** och sträva mot jämlikhet och delaktighet. Vi tar vårt långsiktiga ansvar för natur och klimat och är energieffektiva och fossilbränslefria.
- Bålsta ska vara en **levande småstad** med en intressant mix av människor, aktiviteter och service. Bålsta är en bra kombination av den täta stadens puls och småstadens stillhet.
- Håbo kommun ska vara den **naturnära Mälarkommunen** genom att tillgängliggöra natur och vattenmiljöer för boende och besökare. Samtidigt har vi ett stort ansvar att förvalta och bevara.
- Håbo kommun ska vara en **aktiv part i Mälardalen** genom att utnyttja sitt strategiska läge i regionen. Vi ska vara en attraktiv marknad för varor, tjänster, arbetsplatser, kompetens och kultur.

3.2 Kommunfullmäktiges fokusområden och mål

Med utgångspunkt i kommunens vision beslutade kommunfullmäktige den 10 december 2018 om tre övergripande fokusområden för Håbo kommun från år 2019. Utifrån dessa fokusområden fastställde kommunfullmäktige den 6 maj 2019 tre övergripande mål för kommunen. Målen fokuserar på kommunens samhällsutveckling och demokratifrågor.

Kommunfullmäktiges mål omhändertas av kommunstyrelsen och kommundirektör som tillsammans med kommunens ledningsgrupp styr och leder utvecklingsarbetet för Håbo kommun.

3.2.1 Ett starkt lokalt näringsliv och arbetsmarknad i fokus

Företagandet i Håbo kommun ska vara starkt och möjliggöra en lokal arbetsmarknad, för att skapa en levande småstad att både bo och verka i. Det lokala företagsklimatet ska stärkas. Samverkan mellan kommun och näringsliv sker naturligt och utvecklas på efterfrågan från kommun eller företag. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål

Öka företagarnas nöjdhet med kommunens och bolagens fysiska och digitala bemötande

Mål delvis uppfyllt

Analys

Under våren har arbetet med att ta fram en näringslivsstrategi påbörjats. Dialog har förts med kommunledning och under hösten kommer förslaget hanteras politiskt.

Näringslivsenheten har anordnat tre lotsmöten, olika mötesplatser, såsom Träffpunkt Näringsliv och digitala offentliga möten kring olika teman samt samverkansmöten med företagareföreningarna, ALMI, de lokala bankerna och arbetsförmedlingen. En digital morgonsoffa har också producerats i form av ett program som går att se på Youtube med intervjuer, sommartips och nyheter som angår både företagare och boende i Håbo.

Bygglovavdelningen har under våren genomfört flera digitala öppet hus-tillfällen med goda resultat och miljöavdelningen har även genomfört vissa tillsyner digitalt.

Efter förslag från Tillväxträdet har en grupp startats för att samarbeta kring Håbos framtida kompetensförsörjning. Deltagande aktörer är Barn- och utbildningsförvaltningen, företagareföreningarna och arbetsförmedlingen.

Det har även anordnats flera stödgruppsmöten med anledning av pandemin samt en informationskampanj för att uppmärksamma lokala företag om möjligheten till vilka statliga stöd som finns att tillgå.

Vid årets kommunranking, där Svenskt Näringsliv bedömer företagsklimatet i alla landets kommuner, har Håbo kommun förbättrat sin placering jämfört med tidigare år med 44 placeringar. Kommunens sammanfattande betyg från företagarna för året var 3,0, vilket motsvarar godkänt. Även i årets företagsklimatsenkät förbättrar sig kommunen och får betyget 3,3, att jämföra med fjolårets 3,0.

Pandemin fortsätter att prägla arbetet under våren 2021 och kommunens tillgänglighet påverkas, främst genom att det huvudsakligen erbjuds digitala forum istället för fysiska och även om kommunen ser flera goda resultat och effekter av sitt arbete med att öka företagarnas nöjdhet så är bedömningen att målet delvis kommer att nås under året.

3.2.2 Samhällsbyggnad med helhetssyn och livsperspektiv i fokus

I samhällsbyggnaden är det helhetssyn med livsperspektiv som ska vara i fokus, både översiktligt och i detalj. Alla aspekter ska belysas när Håbo kommun planerar och bygger samhället för framtiden – bostäder, näringsliv, rekreation, samhällsservice, kollektivtrafik och infrastruktur. Det kräver ett nära och tidigt samarbete mellan olika förvaltningar, med näringsliv och byggherrar samt medborgare. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål

Utveckla områden för bostäder, arbetsplatser och service utifrån samhällets behov

Mål helt uppfyllt

Analys

Under första halvåret har kommunen arbetat med att ta fram förslag till ett flertal strategiska styrdokument. En cykelstrategi har antagits och ett bostadsförsörjningsprogram påbörjats. Arbeta med att färdigställa förslag till ny översiktsplan, hållbarhetsstrategi och grönstrukturprogram har fortsatt och är i sitt slutskede. Under processen att ta fram styrdokumentet har även dialog förts med medborgare och näringsliv i Håbo kommun.

Detaljplanen för Logistik Bålsta kvarter 5 och 6 har vunnit laga kraft och en detaljplan, *Ändring av detaljplan i Västerskog*, samt en cykelstrategi har antagits. Vidare har två nya planuppdrag beslutats, *Ändring av gällande plan för industribyn Göksvik*, samt *Ny detaljplan i Krägga (Brunnsta 3:41)*.

Exploatering av bostadsområdet Tvåhus i den borte delen av Bålsta C pågår och den första etappen av infrastrukturen har avslutats under året. Inflyttning i BoKloks nya bostadsområde Björkvallen i Gamla Bålsta närmar sig och arbete med det har pågått under året. Resecentrum har under våren påbörjats och förväntas stå klart juni 2022. Utvecklingen av Lillsjöns företagspark fortsätter och infrastrukturen har slutförts. I verksamhetsområdet Logistik Bålsta är infrastrukturen för utbyggnad av kvarter 3 och 4 samt 5 och 6 slutförd. Ett nytt inriktningsbeslut har tagits för Bålsta C.

Övergripande mål

Det har även utförts en del åtgärder under året för att få en trafiksäkrare miljö och bättre framkomlighet för kommunens gång- cykel och biltrafikanter, med fokus på barn och unga. Bland annat har trafiksäkerhetshöjande åtgärder gjorts vid övergångsställe på Granebergsvägen, en ny passage och gångväg till och från busshållplats Jättens väg i Skokloster, ny gång- och cykelväg Viby-Vilunda, ombyggnad av busshållplats och en ny gång och cykelväg vid Futurum. Vissa övergångsställen har även utrustats med blinkande skyltar och Centrumleden vid busstorget har fått ett farthinder och utrustats med större spegel för att höja säkerheten för busstrafiken.

Det kommunala bostadsbolaget Håbohus är i slutfasen av färdigställandet av nytt äldreboende i Bålsta. I enlighet med fullmäktiges mål om ett hållbart samhällsbyggande är boendet utrustat med solceller, kyla och möjlighet till reservkraft. Bostadsområdet i Mansängen har fått tillgång till gårdsnära källsortering. I ett projekt i samarbete med arbetsförmedlingen jobbar två personer med renhållning och källsortering bostadsområdena, detta som en del arbetet med både social och miljömässig hållbarhet. I Skokloster har Håbohus påbörjat byggandet av ett nytt bostadsområde med 22 lägenheter i varierande storlekar samt tre lokaler med verksamheterna butik, vårdcentral och pizzeria. Projektet beräknas färdigställas till senhösten 2022. Under sommaren har Håbohus även fått nya ägardirektiv som betonar vikten av trygghet och trivsel i bolagets bostadsområden, som givit frågan ökat fokus på ett mer strukturerat sätt.

Till följd av befolkningsökningen och etableringen av nya bostadsområden och större företag i Håbo är kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo ambition att utöka och trygga beredskapen i Bålsta. Som ett första steg att utöka beredskapen för kommunens medborgare och företag är en ny tankbil i Skokloster, något som kommer att ske under hösten.

Kommunen har under året arbetat på bra med ett flertal projekt för att nå ett hållbart Håbo. Det i kombination med framtagandet av flertalet nya styrdokument kring ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet samt Håbohus nya ägardirektiv som ökar fokuset på trygghet och socialt hållbara bostadsområden är bedömningen att målet för år 2021 kommer att nås.

3.2.3 Mötesplatser för alla och ett engagerat föreningsliv i fokus

I Håbo kommun ska det finnas möjligheter för alla att hitta sitt sammanhang. Håbo kommun ska erbjuda möjligheter till mötesplatser för människor i olika åldrar och olika delar av livet och ta tillvara på det engagemang som finns i föreningar och hos medborgare. Med ett väl utvecklat föreningsliv och bra förutsättningar för alla typer av föreningar att kunna bedriva sin verksamhet skapas möjligheter för alla. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål

Utveckla mötesplatser som stärker Håbos attraktivitet

◆ Mål delvis uppfyllt

Analys

Under året har handikappanpassningen av Kalmarsand fortgått enligt plan, bland annat med ramp i vattnet och ny altan till kiosken. Skeppsgården har anpassats ytterligare till föreningarnas behov, bland annat genom att rusta upp köket och datasal samt säkerställt att internet installerats. Renovering av aktivitetsområden med konstnärliga inslag har även påbörjats och fortgår enligt plan.

Ungdomsverksamheten växer med fler besökare och ett breddat innehåll. Mötesplatser har utvecklats, både i lokaler och i programutbud. Idag erbjuds kommunens unga ett innehållsrikt program och har en kontinuerlig ökning med nya besökare. Nya satsningar på integrationsinsatser genomförs genom biblioteket och ungdomsverksamheten i samverkan med skola, arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten. Angränsande kommuner gör studiebesök för att se hur kommunen utvecklat verksamheten.

Ett lek- och aktivitetsplatsprogram har tagits fram med syfte att förbättra lekmiljöerna för barn och ungdomar i Håbo. Under året ska även två lekplatser rustas upp, i Graneberg och i Sågarbacken.

Som ett led i att öka Håbos attraktivitet har även kommunen agerat samordnande för medborgarna kring miljö- och hållbarhetsaktiviteterna Friluftslivets år, Earth Hour och Skräpplockardagarna och i juni invigdes kommunens nya smultronställe Frösundavik strandpark. I augusti arrangerade kommunen även en guidad tur från Vibyspåret till Balders hage.

Under våren deltog kommunen i två projekt för besöksnäringen via Region Uppsala, ett för att öka bussarrangörers bokningar av resor till länet och ett för att skapa bättre förutsättningar för cykelturism i Håbo och Enköping kommun. Kommunen har också deltagit i arbetet kring framtagandet av en besöksnäringstrategi för regionen.

Coronapandemin har fortsatt stor inverkan och vissa kommunala mötesplatser har fortsatt begränsad tillgänglighet eller utförts i anpassad form. Därmed är bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas för året.

3.3 Nämndernas mål

Perspektiv	Utvecklingsmål	
Målgrupp	Översyn av lokalförsörjningen för föreningslivet. <i>(Kultur- och fritidsnämnden)</i>	◆
	Förbättrad tillgänglighet <i>(Bygg- och miljönämnden)</i>	◆
	Ökad måluppfyllelse avseende studieresultat <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	—
	Trygg och tillgänglig lärmiljö <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	—
	Likvärdig skola för alla <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	◆
	Förskolor nära barnens hem <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	■
	Socialnämnden ska verka för att personer som står långt från arbetsmarknaden får en meningsfull sysselsättning <i>(Socialnämnden)</i>	◆
	Socialnämnden ska inom sitt verksamhetsområde bidra till att ge goda förutsättningar för integration i samhället <i>(Socialnämnden)</i>	◆
	Socialnämnden ska inom sitt ansvarsområde verka för ökad livskvalitet för barn och unga <i>(Socialnämnden)</i>	◆
	Nämnden ska utveckla arbetet med att bryta social isolering och utveckla arenor för att underlätta för nämndens målgrupper att inkluderas i sociala sammanhang <i>(Vård- och omsorgsnämnden)</i>	◆
	Nämnden ska säkra målgruppernas inflytande på verksamhetsnivå <i>(Vård- och omsorgsnämnden)</i>	◆
Verksamhet	Tydlig administrativ struktur <i>(Kultur- och fritidsnämnden)</i>	◆
	Effektiva processer och stödverktyg <i>(Bygg- och miljönämnden)</i>	◆
	Utvecklad intern samverkan <i>(Bygg- och miljönämnden)</i>	◆
	Ökad effektivitet i verksamheten <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	—
	Säkerställa kontinuitet i verksamheten utifrån risk och sårbarhetsanalys (RSA) <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	—
	Struktur i förskola, grundskola och gymnasium och komvux <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	■
	Utveckla samarbete med övriga förvaltningar inom kommunen <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	◆
	Av de personer som kommer i kontakt med socialtjänsten, inom socialnämndens ansvarsområde, ska andelen som upplever en god tillgänglighet, delaktighet och gott bemötande öka <i>(Socialnämnden)</i>	—
	Nämndens ska säkerställa att det finns rätt kompetens inom nämndens verksamheter <i>(Vård- och omsorgsnämnden)</i>	◆
	Genomföra övergång till nya förvaltningen för Samhällsbyggnad <i>(Tekniska nämnden)</i>	—
	Genomföra övergång till Centralt stöd och service för fastighetsavdelningen, internservice och lokalvården <i>(Tekniska nämnden)</i>	—
	Aktivt delta i samverkansarbetet med Sigtuna, Knivsta och Upplands Bro <i>(Tekniska nämnden)</i>	●
	Genomföra plan för VA-försörjningen till Skokloster <i>(Tekniska nämnden)</i>	◆
Medarbetare	Förbättrad arbetsmiljö genom systematiskt arbetsmiljöarbete <i>(Kultur- och fritidsnämnden)</i>	●
	Attrahera och behålla kompetens <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	—
	Arbetsmiljö <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	◆
Ekonomi	Kompetenssäkring och ledarutveckling <i>(Kultur- och fritidsnämnden)</i>	●
	Samtliga taxor är aktuella med rimlig kostnadstäckningsgrad <i>(Bygg- och miljönämnden)</i>	■
	Ekonomi i balans i alla verksamheter <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	■
	Resurser nära våra barn och elever <i>(Barn- och utbildningsnämnden)</i>	◆

Nämnderna har utifrån de fyra perspektiven målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi identifierat ett antal utvecklingsmål för perioden. Ovan finns en sammanställning av samtliga mål och nämndens bedömning av måloppfyllelsen.

Då vissa nämnder gör en bedömning av måloppfyllelsen per 31 augusti är det svårt att göra en samlad bedömning av måloppfyllelsen för årets slut, bedömningen i tabellen ovan är vad nämnderna har redovisat i sina delårsrapporter per 31 augusti.

Tre mål anses vara helt uppfyllda till delåret och 16 mål anses vara delvis uppfyllda. Av de delvis uppfyllda finns mål som anses kunna uppfyllas i sin helhet till årets slut men också mål där bedömningen är att arbetet för att nå målen behöver fortgå under 2022. Av nämndernas mål bedöms fyra mål att inte uppfyllas.

För åtta av målen finns inte tillräckligt med underlag för att kunna göra en bedömning vid delåret. Främst beror det på att mätningar och statistik finns tillgängligt först senare under året.

En mer detaljerad analys av varje mål återfinns under respektive nämnds avsnitt.

3.4 Finansiella mål

Kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet enligt kommunallagen. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten med mål och riktlinjer för att uppnå god ekonomisk hushållning. Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning ska också anges. Kommunens finansiella mål fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med budget.

Övergripande mål
<p>Kommunens resultat ska över perioden uppgå till i genomsnitt två procent av skattenettet exklusive realisationsvinster och investeringsbidrag från andra än staten</p> <p> Mål inte uppfyllt</p> <p>Analys Årets resultat prognostiseras till 231,5 miljoner kronor i överskott. När intäkter från realisationsvinster och investeringsbidrag från exploatering avräknas, prognostiseras årets resultat till 2,1 miljoner kronor. Det innebär att överskottet i förhållande till skattenettet förväntas bli 0,2 procent jämfört med målsättningen som är 2 procent. Målsättningen bedöms därför inte uppfyllas detta år. Resultatet måste förbättras med 24,3 miljoner kronor för att målet 2 procent i överskott ska uppnås.</p>
<p>Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar</p> <p> Mål helt uppfyllt</p> <p>Analys Realisationsvinster och investeringsbidrag från exploateringen beräknas till 229,6 miljoner kronor till årets slut. Detta utgör årets resultat och kommer därmed helt att användas till att finansiera investeringar och bidra till ett lägre lånebehov. Målet bedöms kunna uppfyllas för året.</p>
<p>Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen</p> <p> Mål helt uppfyllt</p> <p>Analys När alla beslutade och pågående exploateringsprojekt är avslutade, beräknas de sammantaget ge ett ekonomiskt överskott (nettoexploatering) för kommunen på 54,5 miljoner kronor. Målet bedöms därför uppnås.</p>

3.5 Delårets resultat och prognos jämfört med budget

3.5.1 Periodens resultat

Koncernen

Koncernens sammanställda resultat per 31 augusti uppgår till 61,3 (93,4 motsvarande period föregående år) miljoner kronor, vilket är 32,1 miljoner kronor lägre än motsvarande period föregående år.

Kommunens redovisade resultat är 46,4 (87,1) miljoner kronor. Det är 40,7 miljoner kronor lägre än föregående år. Håbohus ABs resultat är 14,6 (8,0) miljoner kronor och Håbo Marknads ABs resultat är -665 000 (-1,9 miljoner) kronor innan koncerninterna elimineringar gjorts.

Räddningstjänsten redovisar ett underskott på -700 000 (278 000) kronor, varav Håbo kommuns andel är -245 000 kronor. Orsakerna är högre pensionskostnader och höjd fordonsförsäkring.

Kommunen

Kommunens resultat per 31 augusti uppgår till 46,4 (87,1) miljoner kronor. Resultatet för perioden är därmed 40,7 miljoner kronor lägre än motsvarande period föregående år. Det sämre resultatet beror på att verksamhetens nettokostnad är 74,8 miljoner kronor högre än samma period föregående år samtidigt som skatte- och statsbidragsintäkterna är 35,0 miljoner kronor högre. Resultat per den 31 augusti är periodiserat, vilket innebär att utgifter och inkomster har bokförts i rätt räkenskapsperiod enligt god redovisningssed.

Följande förändringar påverkar resultatförsämringen:

Nämndernas nettokostnad per 31 augusti uppgår till 844,0 (786,0) miljoner kronor. Det är 58,1 (9,3) miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år och en ökning med 7(1) procent.

Barn- och utbildningsnämndens nettokostnad har ökat med 17,6 miljoner kronor vilket är ökning med 5 procent. Vård- och omsorgsnämndens nettokostnad har ökat med 17,3 miljoner kronor, vilket är 9 procent. Socialnämndens nettokostnad är 2,2 miljoner kronor högre än samma period förra året, vilket är 5 procents ökning. Kultur- och fritidsnämndens nettokostnad har ökat med 1,8 miljoner kronor, vilket är ökning med 5 procent. Kommunstyrelsens nettokostnad har ökat med 14,6 miljoner kronor, vilket är 18 procent. Tekniska nämndens nettokostnad har ökat med 2,4 miljoner kronor, vilket är 11 procent högre jämfört med motsvarande period förra året. Bygg- och miljönämndens nettokostnad är 653 000 kronor högre, vilket är 9 procent högre.

Kostnader för pensioner och upplupna lönekostnader är 7,0 miljoner kronor högre jämfört med motsvarande period föregående år. Det beror främst på förändrat antagande om livslängd.

Reavinster och investeringsbidrag från fastighetsförsäljning och exploatering är 9,1 miljoner lägre.

Skattenettot, det vill säga summan av intäkter från skatter, utjämningsavgifter respektive utjämningsbidrag samt generella statsbidrag, har ökat med 35,0 (46,2) miljoner kronor vilket är en ökning med 4 (6) procent.

3.5.2 Prognos för årets resultat

Koncernen

Kommunens resultat prognostiseras till 231,5 miljoner kronor till årets slut. Håbohus ABs resultat prognostiseras till 14,6 miljoner till årets slut. Räddningstjänstens resultat prognostiseras att förbättras från - 700 000 kronor till -170 000 kronor till årets slut, varav -60 000 kronor avser Håbo kommuns del.

Prognos för koncernens sammanställda resultat har inte upprättats.

Kommunen

mkr	Budget 2021	Prognos helår 2021	Avvikelse budget/prognos
Nämndernas nettokostnad	-1 250,1	-1 293,0	-42,9
Taxefinansierad verksamhet VA/Avfall	0,0	-0,8	-0,8
Pensioner	-29,0	-30,0	-1,0
Reavinster och exploatering	0,0	229,4	229,4
Övriga gemensamma kostnader och intäkter	14,6	14,6	0,0
Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag	1 306,3	1 321,6	15,3
Finansnetto	-14,2	-10,4	3,8
Årets resultat	27,7	231,5	203,8
Avgår reavinster och exploatering	0,0	-229,4	-229,4
Årets resultat exklusive realisationsvinster och exploatering	27,7	2,1	-25,5
<i>Årets resultat exklusive realisationsvinster och exploatering, som andel av skattenetto</i>	<i>2,1 %</i>	<i>0,2 %</i>	

Prognosen för årets resultat är 231,5 miljoner kronor. Budgeten anger ett resultat med 27,7 miljoner kronor och prognosen är därmed 203,8 miljoner kronor bättre än budget.

Årets resultat exklusive realisationsvinster och exploatering

Årets resultat exklusive realisationsvinster och intäkter från exploatering prognostiseras till ett överskott med 2,1 miljoner kronor. Det motsvarar 0,2 procent av skatte- och statsbidragsintäkter.

Eftersom realisationsvinster och intäkter från exploatering beräknas uppgå till 229,4 miljoner kronor innebär det att årets resultat nästan helt är hänförligt till engångsintäkterna.

Årets resultat är 25,5 miljoner kronor sämre än budget eftersom engångsintäkterna inte budgeteras.

Kommunens finansiella mål, är ett överskott motsvarande 2 procent av skatte- och statsbidragsintäkterna exklusive dessa engångsintäkter, beräknas därmed inte uppnås om inte förbättring sker med 24,3 miljoner kronor.

Nämndernas nettokostnader

Nämndernas nettokostnader prognostiseras till 42,9 miljoner kronor högre än budget. Det är i genomsnitt 3,4 procent högre än budget.

Se avsnittet Nämndernas avvikelse från budget.

Taxefinansierad verksamhet

Den taxefinansierade verksamheten avfall prognostiserar underskott med 763 000 kronor. VA-verksamheten prognostiserar ett nollresultat.

Pensioner

Kostnaden för pensioner prognostiseras till 1,0 miljon kronor högre än budget. Kostnaden ökar som följd av ändrat livslängdsantagande.

Realisationsvinster och exploatering

Realisationsvinster från fastighetsförsäljningar beräknas uppgå till 185,0 miljoner kronor till årets slut. Investeringsbidrag från privata (exploateringsersättningar) beräknas uppgå till 3,9 miljoner kronor. Det är ersättningar för infrastruktur som kommunen investerat i. Övertagande av anläggningar från exploitörer beräknas uppgå till 42,1 miljoner kronor. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska det redovisas som intäkt. Vissa driftkostnader ingår i projekten vilket uppgår till 1,7 miljoner kronor.

Denna nettointäkt, totalt 229,4 miljoner kronor, är inte budgeterad.

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag är totalt 15,3 miljoner kronor högre än budgeterat, baserat på SKRs prognos i augusti, med tillägg för skolmiljarden.

En avvikelse är slutavräkningen för 2020 års skatteintäkter som är 4,3 miljoner kronor högre än i bokslut 2020.

Skatteunderlagsökningen för 2021 beräknades i budget 2021 enligt SKRs prognos i september 2020, vilken då uppgick till 1,51 procent. I SKRs prognos per augusti 2021 är ökningen väsentligt förbättrad till 3,68 procent. Det motverkas av att antalet invånare i Håbo den 1 november var 256 lägre den 1 november 2020 än vad som antogs i budget. Tillsammans innebär detta en nettoökning med 10,4 miljoner kronor i skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.

Det generella statsbidraget skolmiljarden uppgår till 2 518 000 kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 22 februari (KF§5) att fördela det i budget till barn- och utbildningsnämnden vilket finansierades genom att öka budgeten för generella statsbidrag. Ytterligare skolmiljardmedel 632 000 kronor har tilldelats kommunen, vilket bidrar till den positiva avvikelsen.

Statsbidraget för att säkerställa en god vård omsorg av äldre personer, uppgår till 7,5 miljoner kronor för Håbo år 2021, är redovisat som ett riktat statsbidrag inom vård- och omsorgsnämnden. Socialstyrelsen har under året ändrat villkoren för statsbidraget så att rekviderade medel inte kommer att återkrävas om villkoren inte uppfylls, vilket innebär att bidraget kan bli aktuellt att klassificeras som generellt. I avvaktan på ställningstagande från RKR (Rådet för kommunal redovisning) om statsbidraget ska redovisas som generellt, har ingen förändring gjorts.

Finansnetto

Finansnettot prognostiseras till 3,8 miljoner kronor bättre än budget. Finansiella kostnader, vilket främst utgörs av räntekostnader för kommunens långfristiga skulder, beräknas till 2,8 miljoner kronor lägre än budget, som följd av lägre nyupplåningstakt än budgeterat.

Finansiella intäkter prognostiseras till 1,0 miljoner kronor högre än budget, bland annat beroende på överskottsutdelning från Kommuninvest med 573 000 kronor.

Grund för prognos

Prognosen för helåret är baserad på nämndernas bedömningar om intäkts- och kostnadsutvecklingen under årets fyra sista månader.

Ekonomiska effekter av covid-19-pandemin

Covid-19-pandemin har fortsatt effekt på den kommunala verksamheten och ekonomin.

På den negativa ekonomiska sidan finns högre sjukfrånvarokostnader samt både högre kostnader och uteblivna intäkter i verksamheterna. På den positiva ekonomiska sidan finns ersättning för höga sjuklönekostnader men också lägre kostnader i vissa verksamheter.

Kommunens intäkter till följd av covid-19

I år finns inga generella statsbidrag som tillförts särskilt för coronapandemin och skatteintäkterna är på en mer normal nivå än föregående år. Dock har ökade generella bidrag tillförts kommunerna.

Vad gäller höga sjuklönekostnader ersatte staten föregående år samtliga sjuklöner april-juli och högre sjuklöner än normalt under augusti-december, totalt 13,9 miljoner kronor. I år ersätter staten högre sjuklöner än normalt och Håbo har hittills fått 5,8 miljoner kronor. Bidraget har fördelats ut på alla berörda verksamheter.

Föregående år, men inte detta år, fanns möjlighet att söka ersättning för vissa merkostnader inom socialtjänstverksamheten för omsorg och äldre personer och personer med funktionsnedsättning och Håbo erhöll 18,2 miljoner kronor.

Kommunens kostnader till följd av covid-19

Nettoeffekten bedöms bli högre än föregående år för nämnderna. Lokalvården inom kommunstyrelsen har högre kostnader som följd av myndighetskrav på daglig rengöring. Kultur- och fritidsnämnden får lägre intäkter bland annat på simhallen och hyreslätnader. Barn- och utbildningsnämnden rapporterar om fler timvikarier och ökad arbetsbelastning t ex vid distansundervisning. Socialnämnden har ökade kostnader för försörjningsstöd men inte i förväntad omfattning. Vård- och omsorgsnämnden har ökade kostnader för utrustning och personal i boenden, hemtjänst, dagverksamhet och rehab men även lägre kostnader för färdtjänst.

Tabellen nedan visar den bedömda nettoeffekt pandemin som nämnderna redovisar, inklusive riktade bidrag från staten men exklusive ersättning för sjuklöner. Tabellen nedan ger dock inte den fullständiga bilden av de ekonomiska effekterna och ska tolkas med stor försiktighet. Hänsyn har inte alltid kunnat tas till uteblivna intäkter eller lägre kostnader som följd av till exempel ej genomförda verksamheter, vilket nämnderna rapporterar om.

Ekonomiska effekter i samband med coronapandemin	2020	Jan-aug 2021	Prognos 2021
Barn- och utbildningsnämnden	-5 183	-7 556	-7 556
Socialnämnden	-2 795	-253	-582
Kommunstyrelsen	-1 378	-1 517	-2 354
Tekniska nämnden	-827	0	0
Kultur- och fritidsnämnd	-750	-1 153	-1 565
Bygg- och miljönämnden	-15	89	81
Vård- och omsorgsnämnden	120	-3 822	-4 386
Summa	-10 828	-14 212	-16 362

3.5.3 Nämndernas avvikelse från budget

Nämnder/styrelse	Bokslut 2020	Prognos delårsrapport mars 2021	Prognos delårsrapport aug 2021
Kommunstyrelse och övergripande verksamheter	-13,5	-33,8	-34,9
Kultur- och fritidsnämnd	1,5	0,3	0
Överförmyndarnämnd	0,2	0	0
Bygg- och miljönämnd	3,4	0	0,1
Barn- och utbildningsnämnd	-0,4	-25,3	-7,9
Socialnämnd	-10,6	-9,3	-6,8
Vård- och omsorgsnämnd	20,0	-5,6	4,9
Tekniska nämnd	-5,1	0	1,7
Avfallsverksamhet	-0,7	-1,2	-0,8
VA-verksamhet	0	0	0
Summa	-5,2	-74,9	-43,7

Totalt prognostiserar nämnderna 43,7 och exklusive den taxefinansierade verksamheten avfall 42,9 miljoner i underskott jämfört med budget.

Vid föregående prognos i delårsuppföljningen per mars var prognosen 74,9 miljoner kronor i underskott och en förbättring har skett. Kommunfullmäktige beslutade 2021-06-14, när delårsuppföljningen behandlades, att uppmana nämnderna att vidta åtgärder för att hålla driftbudgetramen.

Kommunstyrelsen och övergripande verksamheter

Vid delårsuppföljning per augusti prognostiserar Kommunstyrelsen ett underskott mot budget 2021 med 34,9 miljoner kronor. Underskottet beror främst på högre personalkostnader än budgeterat. De osäkerhetsfaktorer som tidigare redovisats kvarstår, bland annat effekter av den genomförda omorganisationen, oklara förutsättningar för vissa statsbidrag samt icke budgeterade kostnader kopplat till överenskommelser med medarbetare som avslutat sin anställning och andra icke budgeterade ersättningar kopplat till enskilda medarbetare och förtroendevalda.

Nyanställningsbegränsande åtgärder har vidtagits av förvaltningen och kommunstyrelsen har beslutat om minskning av digitaliseringsbudgeten med 4 miljoner kronor. Det har lett till att underskottet begränsats till 34,9 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen har beslutat att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram handlingsplan för budget i balans samt, enligt beslut den 13 september, att utifrån nollbasbudgetering se vad kommunstyrelseförvaltningen ska kosta för 2021.

Förvaltningen fortsätter det påbörjade arbetet med genomlysning av kommunstyrelsens verksamheter och har identifierat åtgärder som kan bidra till att skapa förutsättningar för en ekonomi i balans kommande år. Åtgärderna har ingen effekt i 2021 och förvaltningen återkommer därför med förslag i samband med budgetberedning

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden lämnar prognos enligt budget. Bland annat har kostnader som följd av coronapandemin täckts av en central buffert för lokal och anläggningsåtgärder.

Bygg- och miljönämnden

Nämndens prognos är ett överskott med 100 000 kronor beroende på lägre kostnader.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens prognostiserade underskott är väsentligt minskat från delårsuppföljningen i mars till 7,9 miljoner kronor. Underskottet utgör 1,3 procent i förhållande till budget. Underskott finns främst inom Grundsärskola, 4,9 miljoner kronor, och i övergripande verksamhet, 4,2 miljoner kronor. Grundsärskolans underskott förklaras av att budget inte har justerats i samma takt som antalet elever från annan kommun, och därmed intäkterna, har minskat. Det finns också ett underskott för kostnader för avslutat byggprojekt i Viby på 4,2 miljoner kronor. Förskolan har underskott på 2,6 miljoner kronor, samtidigt som det totala antalet barn i verksamheten är lägre än budget. Det är verksamheterna i egen regi där nödvändiga kostnadsanpassningar ej genomförts under året. Gymnasieskolan prognostiserar överskott med 4,0 miljoner kronor som följd av lägre kostnad per köpt plats än beräknat, bland annat på grund av momsersättningen.

En av orsakerna till att underskottet har minskat från prognosen i mars är att friskolan Raul Wallenberg (RW) har lagt ner sin verksamhet från hösten 2021. Slottsskolan planerade därmed för ökade lokalkostnader för hösten 2021 för att kunna ta emot och bereda plats för cirka 62 nya elever. Slottsskolan har dock under hösten tillfälligt kunnat organisera sig i befintliga lokaler vilket innebär minskade kostnader om cirka 1 miljon kronor jämfört med marsprognosen.

Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att ge förvaltningen i fortsatt uppdrag att redovisa åtgärder för att nå en budget i balans.

Socialnämnden

Socialnämndens prognostiserade underskott minskar från 9,3 miljoner kronor i mars till 6,8 miljoner (5 procent i förhållande till budget).

Underskottet beror på fler och dyrare placeringar än budgeterat för vuxna, barn och ungdomar samt högre kostnader för försörjningsstöd. Förbättringen beror framförallt på att aktiviteter inte kunnat genomföras på grund av pandemin, vakanta tjänster då rekrytering har tagit längre tid samt lägre prognos än tidigare för försörjningsstöd.

Nämnden har begärt tilläggsbudget motsvarande underskottet per mars, vilket fullmäktige beviljade 28 september, som ett engångsbelopp för år 2021.

Vård- och omsorgsnämnd

Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar ett överskott på 4,9 miljoner kronor jämfört med budget. Pandemin medför generellt en ekonomisk osäkerhet, och har medfört överskott i verksamheter som inte kunnat bedrivas på grund av smittorisk, men också underskott i andra verksamheter. Det är Socialstyrelsens statsbidrag *Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer* om cirka 7,5 miljoner kronor som, utifrån dels Socialstyrelsens anvisningar samt kommunens beräknade förbrukning, förväntas att förstärka årets resultat med 4,0 miljoner kronor. Förvaltningen betonar dock att det fortfarande finns en stor osäkerhet gällande om statsbidragen kan komma att positivt påverka resultatet ytterligare.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden prognostiserar överskott med 1,7 miljoner kronor. Överskottet beror främst på lägre kapitalkostnader med 2,5 miljoner kronor till följd av att exploateringsprojekt inte färdigställs i planerad takt. Vinterväghållningen prognostiseras till 2 miljoner kronor mer än budget. Investeringen i utflytt av gatubelysningscentraler, utbyte till LED samt investering i

upprustning av gatubelysningsanläggningen, innebär att prognosen för energi- och reparationskostnader kunnat sänkas med cirka 1,5 miljoner kronor.

Avfallsverksamheten

Avfallsverksamheten är taxefinansierad och planerade att använda 1,3 miljoner av fonderade medel. Prognosen visar att behovet är 537 000 kronor lägre och behovet av fondmedel minskar till cirka 800 000 kronor.

Ytterligare information finns i nämndernas delårsrapporter i avsnittet Driftredovisning.

3.5.4 Investeringar

Årets investeringsbudget uppgår till 513,4 (358,0) miljoner kronor exklusive exploateringsinvesteringarna. I budgeten ingår överförda budgetmedel som inte förbrukats från tidigare år samt nya utgiftsbeslut som fattats under året.

Per 31 augusti har 102,2 (81,2) miljoner kronor investerats i inventarier, fastigheter och anläggningar exklusive investeringar i exploateringsprojekt.

Nämnderna prognostiserar att 351,7 miljoner kronor kommer att investeras under året.

Av det förväntade överskottet 161,8 miljoner kronor, beräknas återstående budget för pågående investeringar överföras till kommande år. Detta redovisas i årsbokslutet.

Kommunen har flera större projekt som pågår över flera år (2016-2024), med beslutad totalbudget från kommunfullmäktige. Total budget för dessa projekt uppgår till 1 004,9 miljoner kronor. Det är ny simhall, ombyggnation Futurumskolan, äldreboende Åsen, två LSS-boenden, trafiksäkerhetsåtgärder Kraftleden, gång- och cykelvägar samt VA-investeringar. Investeringarna kommer att medföra ökade driftkostnader när de tas i anspråk.

Två fleråriga investeringsprojekt prognostiseras med underskott. Det är LSS-boende Dalvägen som bedöms bli 800 000 kronor (4 procent) mer än budget samt LSS-boende Viby 1,3 miljoner kronor (7 procent) mer än budget. Socialförvaltningen har informerats om budgetöverskridandet för LSS-boende Viby.

Vård- och omsorgsnämnden nämnden beräknas överskrida investeringsbudget med 900 000 kronor som följd av tidigareläggning av äldreboende Västerhagsvägen. Omprioriteringar har gjorts i befintlig investeringsbudget för att minska underskottet.

Exploateringsinvesteringar

Förutom ordinarie investeringar genomförs investeringar via exploateringsverksamheten. Per 31 augusti uppgår investeringar i anläggningar till 33,0 (52,4) miljoner kronor, exklusive ökning av omsättningstillgångar i form av exploateringsmark som ska säljas.

Prognosen är att investeringarna uppgår till 102,3 miljoner kronor vid årets slut. De största investeringarna för året är övertagande av anläggningar i Frösundavik 48,5 mkr inklusive VA (övertagande av anläggningar), infrastruktur i Björkvallen 17,0 miljoner kronor, Tvåhusplanen 16,7 miljoner kronor och Bålsta Centrum etapp 1 och 6, 9,1 miljoner kronor.

Omsättningstillgångarna har ökat med 2,4 (1,6) miljoner kronor under perioden och prognosen är 36,5 miljoner kronor till årets slut. Främst avses omklassificering av anläggningstillgångar, vilket inte medför nya utgifter.

Varje exploateringsprojekt behandlas i kommunstyrelsen där en projektbudget ingår i underlaget, se avsnittet Exploateringsredovisning för mer information om projekten.

3.5.5 Finansnetto, räntekostnader och upplåning

Upplåning

Kommunfullmäktige har beslutat att kommunstyrelsen får nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder, med 387 miljoner kronor under året. I början av året nyupplånades 103 miljoner kronor. Inget ytterligare behov av upplåning har uppstått under perioden som följd av lägre investeringstakt. Prognosen för investeringsbudgeten visar att 250 miljoner kronor beräknas investeras under september till december. Markförsäljningar beräknas genomföras i Logistik Bålsta under hösten vilket minskar behovet av nyupplåning.

Finansnetto

Finansnettot, som utgörs av skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader, har sedan 31 augusti 2020 förändrats negativt med 936 000 kronor. Finansiella kostnader har ökat med 359 000 kronor. Medan räntekostnaderna på lånen är lägre, har en värdering på aktiekapitalet avseende Håbo Marknads AB gjorts, som medför att de finansiella kostnaderna ökat. Finansiella intäkterna minskar med 578 000 kronor vilket beror på att utdelningen från Kommuninvest år 2021 minskat i jämförelse med samma period förra året.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkterna uppgår till 2,9 (3,4) miljoner kronor, varav 1,8 miljoner avser borgensavgift från kommunens bolag. Övriga finansiella intäkter, 1,1 miljoner kronor, kommer bland annat från kommunens koncernkonto och utdelningar och återbäring från Kommuninvest.

Finansiella kostnader på långfristiga lån

Räntekostnaderna på långfristiga skulder minskar med 352 000 kronor till 6,1 (6,4) miljoner kronor jämfört med 31 aug 2020. Minskningen beror bland annat på räntenivån och att kostnaderna för derivat minskat. Kommunen har under 2021 ökat de långfristiga lånen med 103 miljoner kronor.

Den totala genomsnittsräntan för kommunens långfristiga skulder uppgår till 1,13 (1,27) procent. Jämfört med 31 aug 2020 är det en minskning med 0,14 procentenheter. Snitträntan exklusive derivat senaste 12 månaderna uppgår till 0,49 (0,59) procent.

3.6 Ekonomisk ställning

	Aug 2021	Bokslut 2020	Aug 2020
Soliditet	33 %	34 %	36 %
Soliditet inkl totalt pensionsförpliktelser	20 %	20 %	21 %
Långfristig låneskuld, mkr	886,7	783,7	783,7

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital och beskriver det finansiella handlingsutrymmet. Soliditeten har sjunkit från 34 procent i bokslut 2020 till 33 procent i augusti 2021.

4 Balanskravsresultat

Kommunfullmäktige beslutade 2019-02-25 §8 att anta lokala riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv samt att reservera överskott upparbetade från och med räkenskapsåret 2010-2012, enligt beräkning av ingående balans för resultatutjämningsreserven, uppgående till 14,7 miljoner kronor.

De lokala riktlinjerna som kommunfullmäktige beslutade om har sin utgångspunkt i kommunens ekonomiska ställning, vilka faktorer som främst påverkar verksamhet och ekonomi i framtiden samt en bedömning av faktorernas betydelse och påverkbarhet. Det kan exempelvis vara planerade investeringar, låneskulder och det totala pensionsåtagandets påverkan på resultat och ställning. Av kommunens riktlinjer framgår att;

Reservering till resultatutjämningsfonden får göras om kommunens finansiella mål är uppnådda med ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Detta eftersom kommunen har långfristiga skulder i form av lån från externa kreditinstitutioner och ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser som redovisas utanför balansräkning som kan belasta kommunens resultat i framtiden.

Dessutom krävs att överskottet överstigande två procent, enligt ovan i kommunens resultaträkning, inte används likviditetsmässigt till att finansiera årets investeringar.

Årets balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Årets resultat uppgår till 231,5 miljoner kronor vid årets slut. Från årets resultat ska samtliga realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar dras av, vilket i år är noll. Kommunens balanskravsresultat till årets slut prognostiseras därför till 231,5 miljoner kronor.

Att notera är att intäkter av engångskaraktär som investeringsbidrag och reavinster ingår i prognosen med 229,4 miljoner kronor.

Årets prognostiserade resultat enligt resultaträkningen	231,5
Avgår samtliga realisationsvinster	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	231,5
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	231,5

5 Förväntad utveckling

Ny organisation - samhällsbyggnad

Från första september har kommunstyrelsen en ny organisation. Ett förändringsarbete kommer att krävas under hösten för att uppnå intentionen med omorganisationen, dvs ett förändrat arbetssätt och att ta tillvara på de synergieffekter som en omorganisation möjliggör.

Ledning och styrning

Det finns ett stort behov av att skapa rätt förutsättningar för att kommunstyrelsen ska kunna leda, styra, följa upp och kontrollera verksamheterna. Ett antal revisionsrapporter har påpekat brister inom dessa områden där åtgärder behöver göras och det är ett långsiktigt arbete som måste få ta tid. Det är också viktigt att tydliggöra för verksamheterna vilka områden som styrs från kommunstyrelsen och vilka som ligger på verksamheterna själva att hantera.

IT och digitalisering

Behovet av relevant IT-stöd från förvaltningar och verksamhet bedöms öka avsevärt. Dels i termer av leveranser och tjänster som motsvarar pågående utveckling av effektivisering, automation och e-tjänster i verksamheten. Till detta ligger en stor potential i att skapa innovation och helt nya digitala tjänster motsvarande förväntningar hos näringsliv och invånare i kommunen. Den senare delen ställer höga krav på samordning, styrning och leverans av e-tjänster och tillgänglighet av kommunala tjänster i ökande takt och volym.

Personalförsörjning

Kommunen ligger i en tillväxtregion och konkurrensen om arbetskraft är hård. Utmaningen redan nu och de kommande åren är att både lyckas behålla personal och att vara en attraktiv arbetsgivare vid nyrekryteringar.

Befolkningsutveckling

Om befolkningsökningen fortsätter utifrån julis siffror, så är det 246 personer färre vid årets slut, jämfört med budgeterat för år 2021. Hänsyn har tagits till den lägre befolkningsutvecklingen i budget 2022, och det medför en lägre utveckling av skatteintäkter framöver.

Håbo kommun liksom alla kommuner står inför en utmaning med ökat demografisk tryck med både ökat antal äldre samt barn och ungdomar. Resurserna kommer inte att öka i samma takt som behoven vilket medför att verksamheten måste anpassas efter förutsättningarna.

Riskskatten

Regeringen har lagt ett förslag om en ny riskskatt för banker och andra kreditinstitut. Kommuninvest träffas av denna riskskatt och det innebär extra kostnader i storleksordningen ca 280 miljoner kr för 2022 och ca 330 miljoner kr för 2023 och framåt. Den extra kostnaden skulle behöva läggas direkt på kommuner och regioner i form av kraftigt höjda räntor på lånen. Riskskatten kommer därmed att påverka Kommunens kostnader för upplåning i vilken grad är i dagsläget osäkert då någon mer detaljerad information från Kommuninvest inte finns tillgänglig.

Ekonomi och budgetföljsamhet

Förändringar som gjordes i kostnadsutjämnningen mellan kommunerna och som var till Håbo kommuns nackdel kommer också att begränsa det ekonomiska utrymmet de kommande åren.

Med ansträngd ekonomisk situation framöver krävs bättre budgetföljsamhet för att uppnå god ekonomisk hushållning. Några av kommunens nämnder har haft svårigheter att bedriva verksamheten inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige beslutat. Åtgärder för att komma tillrätta med underskottet har inte vidtagits i tid. Kommunen klarar balanskravet tack

vare intäkterna av engångskaraktär från reavinst, investeringsbidrag och statliga tillskott.

Investeringar i anläggningar och exploateringsområden

Den kommande utbyggnaden av kommunala anläggningar och byggnader kommer att ha stor påverkan på kommunens driftkostnader under de kommande åren. Vid investeringsbeslut måste mer fokus läggas på de tillkommande kostnaderna för drift och underhåll som följer av investeringarna.

För att hålla de finansiella kostnaderna nere och långsiktigt hålla en god ekonomisk hushållning krävs ett bra resultat, minst 2 procent i överskott av skatte- och statsbidragsintäkterna och att kommunen fortsätter stärka resultatnivån de kommande åren.

God ekonomisk hushållning

Många kommuner och regioner har en ansträngd ekonomisk situation samtidigt som behoven av välfärdstjänster ökar. De måste även leva upp till lagreglerna för god ekonomisk hushållning. Grundtanken bakom god ekonomisk hushållning är att dagens kommuninvånare ska finansiera sin egen välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop. Annars skjuts betalningar upp till framtida generationer. God ekonomisk hushållning förutsätter därför överskott över tiden.

Ett skäl är att investeringsnivån oftast är högre än de avskrivningar på investeringar som årligen belastar resultatet. Det behövs ett överskott för att finansiera investeringar, annars måste kommunen öka sin upplåning eller frigöra resurser exempelvis genom försäljningar av anläggningstillgångar eller minska verksamhetens kostnader.

Ett annat motiv är att de pensionsrättigheter som anställda tjänat in före år 1998 inte är finansierade. Dessa rättigheter måste därför finansieras nu eller i framtiden.

Redovisningsmetoden (den så kallade blandmodellen) innebär att dessa åtaganden inte bokförs som skulder i balansräkningen och att värdesäkringen inte kostnadsförs. För närvarande innebär det bland annat att kommunen för närvarande redovisar högre årliga kostnader än vad som varit fallet om alla pensionsåtaganden hade beaktats.

Ett tredje motiv för överskott är att kommunen bör ha en buffert för att kunna möta oväntade händelser eller sämre tider, utan att behöva göra drastiska nedskärningar i verksamheten.

God ekonomisk hushållning handlar dock inte enbart om att få ekonomin för helheten att gå ihop. Minst lika viktigt är att organisationen arbetar effektivt och att verksamheterna utför de uppdrag som politiken och de ekonomiska ramarna ger. Det innebär ett ständigt arbete i hela organisationen så att uppdrag, resursfördelning och ansvar är tydliga.

Räkenskaper

6 Resultaträkning

tkr	N o t	Koncern			Kommun					
		31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Av- vikelse budget/ prognos
Verksamhetens intäkter	3	308 395	309 096	518 129	221 696	238 063	388 525	314 800	619 168	304 368
Verksamhetens kostnader	4	-1 039 961	-983 905	-1 582 020	-998 015	-949 450	-1 505 200	-1 501 362	-1 619 459	-118 097
Avskrivningar	5	-79 146	-68 068	-101 534	-53 680	-43 759	-65 810	-77 900	-79 445	-1 545
Verksamhetens nettokostnad		-810 712	-742 877	-1 165 425	-829 999	-755 146	-1 182 485	-1 264 462	-1 079 736	184 726
Skatteintäkter	6	768 955	730 979	1 090 563	768 955	730 979	1 090 563	1 121 309	1 151 265	29 956
Generella statsbidrag och utjämning	7	113 387	116 315	175 723	113 387	116 315	175 723	184 956	170 307	-14 649
Verksamhetens resultat		71 630	104 417	100 861	52 343	92 148	83 801	41 803	241 836	200 033
Finansiella intäkter	8	1 081	1 687	1 735	2 865	3 443	4 371	2 600	3 632	1 032
Finansiella kostnader	9	-11 386	-12 711	-17 688	-8 824	-8 465	-12 408	-16 752	-14 000	2 752
Resultat efter finansiella poster		61 325	93 393	84 908	46 384	87 126	75 764	27 651	231 468	203 817
Extraordinära poster										
ÅRETS RESULTAT	10	61 325	93 393	84 908	46 384	87 126	75 764	27 651	231 468	203 817

7 Balansräkning

tkr	Not	Koncern			Kommun		
		31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	3 039 943	2 744 126	2 931 243	1 986 042	1 760 375	1 903 868
Maskiner och inventarier	12	49 196	39 681	46 814	28 497	21 289	28 769
Finansiella anläggningstillgångar	13	16 004	16 004	16 004	11 735	13 035	13 035
Bidrag till statlig infrastruktur	14	24 827	26 347	25 840	24 827	26 347	25 840
Summa anläggningstillgångar		3 129 970	2 826 158	3 019 901	2 051 101	1 821 046	1 971 512
Omsättningstillgångar							
Förråd med mera	15	1 401	30	1 423	1 401	30	1 423
Exploateringsfastigheter	16	32 757	33 361	33 855	8 504	8 795	9 602
Fordringar	17	209 944	140 907	113 959	199 338	136 520	105 451
Kassa och bank	18	82 741	41 845	1 660	44 302	3 013	2 850
Summa omsättningstillgångar		326 843	216 143	150 897	253 545	148 358	119 326
SUMMA TILLGÅNGAR		3 456 813	3 042 301	3 170 798	2 304 646	1 969 404	2 090 838
EGET KAPITAL OCH SKULDER							
Eget kapital	19	863 567	810 728	802 243	749 548	714 526	703 164
Eget kapital		863 568	810 728	802 244	749 548	714 526	703 164
I: Årets resultat		61 325	93 394	84 908	46 384	87 125	75 763
II: Resultatutjämningsreserv		14 700	14 700	14 700	14 700	14 700	14 700
III: Övrigt eget kapital		787 543	702 634	702 636	688 464	612 701	612 701
Avsättningar							
Pensioner	20	152 428	130 813	134 779	143 003	122 258	125 846
Övriga avsättningar	21	18 404	18 858	18 404	0	0	0
Summa avsättningar		170 832	149 671	153 183	143 003	122 258	125 846
Skulder							
Långfristiga skulder	22	1 983 093	1 798 624	1 815 729	1 014 393	882 024	899 128
Kortfristiga skulder	23	439 320	283 278	399 642	397 702	250 596	362 700
Summa skulder		2 422 413	2 081 902	2 215 371	1 412 095	1 132 620	1 261 828
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		3 456 813	3 042 301	3 170 798	2 304 646	1 969 404	2 090 838

tkr	Not	Koncern			Kommun		
Borgen och ansvarsförbindelser	24	8 416	8 445	8 416	894 856	893 045	894 856
Pensionsförpliktelser	25	289 447	291 912	287 563	289 447	291 912	287 563
Varav löneskatt		56 510	56 992	56 143	56 510	56 992	56 143

8 Driftredovisning

Tkr	Delårs- bokslut 2021	Delårs- bokslut 2020	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos helår 2021	Avvikelse budget/ prognos
Kommunfullmäktige	-912	-851	-1 394	-1 593	-1 593	0
Stöd till politiska partier	-1 084	-1 062	-1 062	-1 084	-1 084	0
Valnämnd	-13	-24	-2	-35	-35	0
Revision	-1 006	-298	-1 321	-1 500	-1 500	0
Driftbidrag Räddningstjänsten Enköping-Håbo	-14 320	-14 033	-21 050	-21 480	-21 480	0
Driftbidrag Håbo Marknads AB	0	0	-2 000	0	0	0
Digitalisering	-531	0	0	-5 368	-885	4 483
Kommunstyrelsen	-94 200	-79 584	-133 563	-101 153	-140 560	-39 407
Kultur- och fritidsnämnden	-38 056	-36 278	-54 437	-59 706	-59 706	0
Socialnämnden	-47 276	-45 086	-70 097	-67 540	-74 330	-6 790
Bygg- och miljönämnd	-8 087	-7 434	-11 277	-13 173	-13 073	100
Barn- och utbildningsnämnd	-403 409	-385 856	-587 176	-607 929	-615 833	-7 904
Vård- och omsorgsnämnden	-208 869	-191 567	-283 189	-325 535	-320 635	4 900
Tekniska nämnden	-24 854	-22 457	-35 744	-41 777	-40 030	1 747
Överförmyndarnämnden	-1 417	-1 439	-1 984	-2 217	-2 217	0
Summa skattefinansierade verksamheter	-844 034	-785 969	-1 204 296	-1 250 090	-1 292 961	-42 871
Avfallsverksamhet	-594	160	-732	0	-763	-763
Vatten- och avloppsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Summa taxefinansierade verksamheter	-594	160	-732	0	-763	-763
Pensions- och upplupna lönekostnader	-4 609	2 359	-22 344	-29 000	-30 000	-1 000
Gem, avskr, fastskatt, bef kundförlust	-1 458	-2 146	-2 838	-2 441	-2 441	0
Internränta	11 523	12 165	18 234	17 069	17 069	0
Reavinster och exploatering	9 234	18 301	29 580	0	229 360	229 360
Verksamhetens nettokostnader	-829 938	-755 130	-1 182 396	-1 264 462	-1 079 736	184 726

Utgiftsbeslut under året

Kommunfullmäktige beslutade om budget 2021 den 30 november 2020. Under året har fullmäktige beslutat om tillskott och omfördelning av budget.

7 december 2020 (2020/00389) beslutade fullmäktige om omorganisation av centralt verksamhetsstöd. Fastighetsverksamheten, internserviceverksamheten och lokalvårdsverksamheten överfördes från tekniska nämnden till kommunstyrelsen och kommunstyrelsen med tillhörande driftbudget om totalt 13 299,0 tkr. Måltidsverksamheten överfördes från barn- och utbildningsnämnden med driftbudget om totalt 34 623,0 tkr. Måltidsverksamhet överfördes även från vård och omsorgsnämnden till kommunstyrelsen med budgetramar om totalt 2 352 tkr.

22 februari (2021/00012) beslutade fullmäktiga att tillföra tekniska nämnden 81 000 kronor för anläggningar för besöksnäringar i Skokloster, vilket finansierades genom att försämra årets resultat.

10 maj (2021/00179) beslutade fullmäktige att tillföra barn- och utbildningsnämnden 2 518 000 kronor avseende skolmiljarden, endast för år 2021, vilket finansierades genom att öka budgeten för generella statsbidrag.

14 juni beslutade fullmäktige att omfördela central budget för digitalisering till socialnämnden med 532 000 kronor för e-tjänsten Ekonomiskt bistånd och till bygg- och miljönämnden med 600 000 kronor för personalkostnader för digitalisering, endast för år 2021.

9 Investeringsredovisning

tkr	Totalt projekten				varav årets investeringar			
	Budget	Ack utfall	Prognos	Avvikelse budget/prog-nos	Budget	Utfall jan-aug	Prognos	Avvikelse budget/prognos
<u>Kommunstyrelsen</u>								
Fleråriga projekt, minst 5 mkr								
1102 (P) LSS boende Dalvägen	-20 300	-1 747	-21 100	-800	-11 164	-1 411	-7 000	4 164
1103 (P) LSS boende Viby	-19 800	-1 795	-21 100	-1 300	-13 446	-1 441	-6 000	7 446
1104 (P) Ny simhall	-191 000	-1 326	-191 000	0	-79 346	-672	-15 000	64 346
1106 (P) Äldreboende Åsen	-121 000	-705	-121 000	0	-5 000	-705	-3 000	2 000
1184 Futurum om- och tillbyggn	-182 001	-140 313	-182 001	0	-56 416	-24 728	-43 000	13 416
1188 Ängsbacken fsk	-48 000	-21 654	-48 000	0	-41 310	-14 964	-26 500	14 810
1640 Resecentrum Bålsta C**	-84 400	-58 416	-84 400	0	-28 311	-7 327	-28 311	0
Övriga projekt					-49 274	-5 441	-37 957	11 317
<u>Summa kommunstyrelsen</u>	<u>-666 501</u>	<u>-225 956</u>	<u>-668 601</u>	<u>-2 100</u>	<u>-284 267</u>	<u>-56 689</u>	<u>-166 768</u>	<u>117 499</u>
<u>Kultur och fritidsnämnden</u>								
Fleråriga projekt, minst 5 mkr								
1680 Aktivitetsparken	-11 000	-474	-11 000	0	-11 000	-474	-6 600	4 400
1396 Upprustn Gröna Dalen*	-3 000	-661	-3 000	0	-2 339	0	-1 922	417
Övriga projekt	0		0	0	-3 510	-2 593	-3 430	80
<u>Summa kultur- och fritidsnämnden</u>	<u>-14 000</u>	<u>-1 135</u>	<u>-14 000</u>	<u>0</u>	<u>-16 849</u>	<u>-3 067</u>	<u>-11 952</u>	<u>4 897</u>
<u>Socialnämnden, övriga projekt</u>					<u>-200</u>	<u>-148</u>	<u>-280</u>	<u>-80</u>
<u>Barn- och utbildningsnämnden, övriga projekt</u>					<u>-11 823</u>	<u>-2 185</u>	<u>-5 830</u>	<u>5 993</u>
<u>Vård- och omsorgsnämnden, övriga projekt</u>					<u>-1 750</u>	<u>-938</u>	<u>-2 650</u>	<u>-900</u>
<u>Tekniska nämnden, skattefinansierat</u>								
Fleråriga projekt, minst 5 mkr								
1331 GC Vilunda-Lastbergsv**	-3 758	-82	-1 532	2 226	-3 758	-82	-1 532	2 226
1364 Kraftleden trafiks 5-6	-20 847	-2 771	-20 847	0	-11 624	-232	-3 000	8 624
1390 GC-väg Viby Vilunda	-5 897	-5 745	-5 897	0	-304	-152	-304	0
1397 Skokloster GC-väg	-8 012	-690	-8 012	0	-7 531	-209	-1 507	6 024
Övriga projekt					-35 232	-13 358	-28 402	6 830
<u>Summa tekniska nämnden, skattefinansierat</u>	<u>-38 514</u>	<u>-9 288</u>	<u>-36 288</u>	<u>2 226</u>	<u>-58 449</u>	<u>-14 033</u>	<u>-34 745</u>	<u>23 704</u>
<u>Summa skattefinansierat</u>	<u>-719 015</u>	<u>-236 379</u>	<u>-718 889</u>	<u>126</u>	<u>-373 338</u>	<u>-77 060</u>	<u>-222 225</u>	<u>151 113</u>
<u>VA</u>								
Fleråriga projekt, minst 5 mkr								
1267 Bålsta tätort ledninga	-116 900	-21 602	-116 900	0	-35 217	-5 719	-35 217	0

tkr	Totalt projekten				varav årets investeringar			
	Budget	Ack utfall	Prognos	Avvikelse budget/prognos	Budget	Utfall jan-aug	Prognos	Avvikelse budget/prognos
1268 Bålsta tätort pumpstat	-40 000	-1 468	-40 000	0	-18 620	-88	-18 620	0
1269 Utloppsledn arv Bålst	-13 000	-11 542	-12 234	766	-6 330	-4 872	-5 564	766
1270 Ledn med stickspår Logist	-17 000	-6 569	-17 000	0	-10 496	-65	-10 496	0
1271 (P)GAP, huvudmatning	-74 000	-3 904	-74 000	0	-10 894	-2 798	-5 000	5 894
1272 Omläg ledning pga kapacit	-5 000	-510	-5 000	0	-4 974	-484	-1 000	3 974
1276 Reservoar ledning Krägga	-20 000	-2 807	-20 000	0	-17 814	-621	-17 814	0
Övriga projekt					-35 619	-10 449	-35 619	0
Summa VA	-285 900	-48 402	-285 134	766	-139 964	-25 096	-129 330	10 634
Avfall, övriga projekt					-130	0	-100	30
Summa taxefinansierat	-285 900	-48 402	-285 134	766	-140 094	-25 096	-129 430	10 664
Summa investeringar	-1 004 915	-284 781	-1 004 023	892	-513 432	-102 156	-351 655	161 777

Exploateringsinvesteringar

tkr	Totalt projekten				varav årets investeringar			
	Budget	Ack utfall	Prognos	Avvikelse budget/prognos	Budget	Utfall jan-aug	Prognos	Avvikelse budget/prognos
Exploateringsinvestering i skattefinansierad verksamhet	-227 271	-186 951	-305 892	-78 621	-30 705	-16 684	-70 696	-39 991
Exploateringsinvestering i taxefinansierad verksamhet	-104 674	-93 130	-143 806	-39 132	-14 155	-16 344	-31 555	-17 400
Ökning omsättningstillgångar	-100 961	-61 026	-101 566	-605	-17 651	-2 385	-36 542	-18 891
Summa exploateringsinvesteringar	-432 906	-341 107	-551 264	-118 358	-62 511	-35 413	-138 793	-76 282

Budget 2021 har uppdaterats med återstående budget från år 2020. Budgetbeslut har fattats under året för tre projekt, Logistik Bålsta kv 5-6, Bålsta C etapp1 och Bålsta C etapp 6.

Utgiftsbeslut och omfördelningar under året av investeringsbudget

7 december 2020 (2020/00389) beslutade fullmäktige om omorganisation av centralt verksamhetsstöd. Fastighetsverksamheten, internserviceverksamheten och lokalvårdsverksamheten överfördes från tekniska nämnden till kommunstyrelsen investeringsbudget om totalt 191 435 tkr för 2021. Måltidsverksamheten överfördes från barn- och utbildningsnämnden med investeringsbudget om totalt 250,0 tkr för 2021.

I samband med årsredovisningens fastställande beslutade kommunfullmäktige att överföra 36,2 miljoner kronor för pågående investeringar till år 2021, utöver överföringen av budget för projekt med totalbelopp 363,1 miljoner kronor till 2021.

22 februari beslutade fullmäktige om investeringsbudget för äldreboende Åsen, totalt 121 miljoner kronor, varav 5 miljoner kronor avser 2021. Finansiering sker genom upplåning när behov uppstår.

10 maj beslutade fullmäktige att öka investeringsbudgeten för projekt 1640 Resecentrum från 79,4 till 84,4 miljoner kronor. Fullmäktige beslutade att 5 miljoner om möjligt fördelas om från tidigare budgeterat överskott inom det nämnda projektområdet Bålsta Centrum.

14 maj beslutade fullmäktige att överskott från investeringsprojekt 1390 GC Kalmarleden får användas till att finansiera ny gång- och cykelväg längs med Kalmarleden mellan Eldens väg och busshållplats Lastbergets vägskäl.

10 Noter

10.1 Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten per 2021-08-31 som i den senaste årsredovisningen.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Andel
Håbohus AB	100 %
Håbo Marknads AB	100 %
Räddningstjänsten i Håbo/Enköping	35 %

Mellanhavanden i den kommunala koncernen har eliminerats.

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

Jämförelsetal kommunkoncernen

I de finansiella rapporterna för kommunkoncernen har 2020 års belopp (jämförelsetal) räknats om på grund av att Håbo Marknads AB reviderades i efterhand. I samband med granskningen av bokslutet för bolaget gjordes ändringar på fordringar i projektet Stenhuset. Justeringar är gjorda i noterna för intäkter och kortfristiga fordringar. Den ackumulerade effekten av detta har redovisats som en korrigeringspost i ingående eget kapital och uppgår till 557 000 kronor

Not 18 Förändring eget kapital Ingående 2021 KONCERN	Årets resultat	Resultatutjämnings-reserv	Övrigt eget kapital	Summa eget kapital
Utgående balans enligt 2020-års årsredovisning	85 465	14 700	702 634	802 799
Förändring årets resultat HMAB	-557			-557
Omräknat EK vid årets utgång 2020	84 908	14 700	702 634	802 242

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning.

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgångar om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. För anskaffning av inventarier är beloppsgränsen 23 800 kronor år 2021. För utbyte av komponenter gäller en väsentlighetsprincip. Komponentbyten som utgör mer än 20 % av komponent (yta) och som har en påverkan på mer än 5 % på balans- och resultaträkning klassificeras som en investering. Vid utbyte av mindre än 20 % gäller väsentligt belopp över 5 miljoner kronor.

Kommunen tillämpar komponentredovisning inom fastighet, gata, VA och avfall. Komponenter som har betydande skillnader i nyttjandeperiod har identifierats inom respektive verksamhet. Dessa komponenter särredovisas i anläggningsregistret.

För avskrivningstider och fördelning mellan komponenter har skrifter av Sveriges Kommuner

och Regioner (SKR) och Svenskt Vatten varit vägledande. För byggnader är den genomsnittliga avskrivningstiden för nybyggnation 28 år. Inom gatuområdet, för de komponenter som är avskrivningsbara, är den genomsnittliga avskrivningstiden för nyanläggningar av lokalgator 60 år, huvudgator 30 år, huvudgator med genomfart av tung trafik 15 år och gång- och cykelvägar 15 år. Komponenten väggropp avskrivs inte. Inom VA är den genomsnittliga avskrivningstiden för vattenverk cirka 30 år, reningsverk cirka 35 år, pumpstationer cirka 35 år och ledningar 70 år. Byggnader och markanläggningar, inklusive pågående arbeten, värderas på balansdagen till anskaffningsvärde med avdrag för planliga och bokföringsmässiga avskrivningar.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Maskiner och inventarier har värderats till anskaffningsvärde. Aktivering sker innevarande år. Avskrivningstider för maskiner och inventarier är 3, 5 eller 10 år.

Exploateringsmark redovisas under omsättningstillgångar.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar). Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid, om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandetiden vara längre, görs en bedömning av det oavskrivna beloppet. Om beloppet är väsentligt ändras nyttjandetiden. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Gåvor är tillgångar som tagits emot utan ersättning eller till en ersättning som understiger tillgångarnas verkliga värde. De redovisas till det verkliga värdet vid förvärvstidpunkten.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsetapp där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för ej avskrivningsbar operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter och periodiseras på 70 år för ledningar, eller enligt komponentfördelningen för materiella anläggningstillgångar i ett givet projekt. Upplösningen av intäkter för anläggningsavgifter i ett projekt löper således parallellt med avskrivningarna i samma projekt.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10.

Från och med 1998 redovisar kommunen sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen. Den innebär att pensionsförmåner som tjänats in före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och att pensionsförmåner som tjänats in från och med 1998 ingår i verksamhetens kostnader och redovisas som skuld. Ränta på pensionslöften intjänade från och med 1998 redovisas i posten finansiell kostnad.

Den del av pensionskostnaden som hänförs till den avgiftsbestämda pensionen har särredovisats. I balansräkningen har belopp som hänförs till den avgiftsbestämda pensionen

klassificerats som en upplupen kostnad (kortfristig skuld).

Säsongsvariationer/cykliska effekter

Semester-, ferie- och uppehållslöneskuldens förändring är en kostnad som varierar betydligt över året. Skulden arbetas upp under höst till vår och majoriteten av de anställda tar ut semester under sommaren. Skulden ökar med cirka 15-20 miljoner kronor från delårsbokslut till årsbokslut, vilket innebär att kostnaden vid bokslutet är cirka 15-20 miljoner kronor högre än vid delårsbokslut.

Andra poster som varierar över året är semestervikariekostnaden är som störst under sommarmånaderna samt snöröjnings- och energiförbrukningskostnader som är som störst under vintermånaderna.

10.2 Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Försiktighetsprincipen är överordnad princip för värderingen av tillgångar och skulder. Det innebär att skulder inte undervärderas och tillgångar inte övervärderas. Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Gåvor (värdering)

Exploator kan överlämna gatu- och VA-anläggningar i ett exploateringsområde till kommunen. Gåva ska värderas utifrån verkligt värde vid tidpunkten för övertagande. Värde bedöms utifrån utgiftsnivå för andra liknande anläggningar som kommunen byggt under året.

Grunder för bedömning av vad som är jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Inga händelser under perioden har bedömts som jämförelsestörande.

Grund för periodisering av exempelvis riktade statsbidrag där osäkerheter föreligger.

Om intäktskriterierna inte är uppfyllda på balansdagen sker ingen uppbokning.

10.3 Noter - Resultaträkning

Not 3

Verksamhetens intäkter, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Försäljningsintäkter	6 735	6 116	9 704	6 519	5 708	9 416
Taxor och avgifter	86 558	89 275	139 531	86 422	89 167	139 362
Hyror och arrende	102 577	88 640	155 337	19 696	21 212	31 296
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	52 175	57 260	103 485	52 175	57 248	103 324
<i>Därav periodiserade intäkter från migrationsverket *</i>	0	874	556	0	874	556
Övriga bidrag	15 483	14 153	23 878	15 464	14 153	23 878
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	33 118	33 809	49 285	31 739	32 489	47 169
Intäkter från exploateringsverksamhet	9 681	18 086	33 767	9 681	18 086	34 080
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0	85	93	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	2 068	1 672	3 606	0	0	0
Justering noter föregående år	0	0	-557			
Summa totalt	308 395	309 096	518 129	221 696	238 063	388 525

*Bidragen periodiseras enligt extern bidragsgivares villkor

Not 4

Verksamhetens kostnader, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Personalkost. exkl. pensionskost.	-586 201	-556 341	-918 367	-566 000	-535 632	-889 779
Pensionskostnad	-53 611	-39 169	-10 348	-52 302	-39 010	-8 897
Lämnade bidrag	-21 863	-22 265	-33 933	-21 849	-22 265	-33 924
Köp av huvudverksamhet	-174 465	-174 024	-274 442	-188 479	-188 057	-297 038
Lokal- och markhyror	-23 990	-8 985	-41 215	-35 288	-36 234	-56 483
Material, tjänster, övrigt	-81 335	-137 250	-142 451	-79 575	-84 615	-139 119
Realisationsförluster och utrang	0	0	0	0	0	0
Anskaffningskostn. såld expl.fast	-3 631	-1 405	-6 095	-3 631	-1 405	-6 095
Bolagsskatt	-3 756	-2 234	-2 900			
Övriga verksamhetskostnader	-91 109	-42 232	-152 269	-50 891	-42 232	-73 865
Summa	-1 039 961	-983 905	-1 582 020	-998 015	-949 450	-1 505 200

Not 5

Avskrivningar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Avskrivning byggnader och anläggningar	-68 324	-62 348	-94 204	-44 162	-39 248	-59 099
Avskrivning maskiner och inventarier	-6 387	-5 650	-7 250	-5 083	-4 452	-6 652
Nedskrivning byggnader och anläggningar	-4 435	-70	-80	-4 435	-59	-59
Summa	-79 146	-68 068	-101 534	-53 680	-43 759	-65 810

Not 6

Skatteintäkter, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Kommunalskatt	753 582	740 966	1 111 448	753 582	740 966	1 111 448
Avräkningsskatt innevarande år	15 373	-9 987	-15 645	15 373	-9 987	-15 645
Avräkningsskatt justering förgående år	0	0	-5 240	0	0	-5 240
Summa	768 955	730 979	1 090 563	768 955	730 979	1 090 563

Not 7

Generella statsbidrag och utjämnings, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Inkomstutjämnings	68 917	74 147	111 221	68 917	74 147	111 221
Kostnadsutjämnings	-17 819	-17 257	-25 885	-17 819	-17 257	-25 885
Regleringsbidrag	43 530	14 934	22 400	43 530	14 933	22 400
Kommunal fastighetsavgift	29 813	29 061	43 125	29 813	29 062	43 125
Bidrag för LSS-utjämnings	-20 749	-27 283	-40 925	-20 749	-27 283	-40 925
Övriga bidrag	9 695	42 713	65 787	9 695	42 713	65 787
Summa	113 387	116 315	175 723	113 387	116 315	175 723

Not 8

Finansiella intäkter, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Utdelningar från koncernbolag	2	0	1	0	0	0
Utdelning aktier och andelar	786	1 523	1 524	786	1 524	1 524
Realiserad vinst på försäljning av placeringsmedel	0	0	0	0	0	0
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel	0	0	0	0	0	0
Ränteintäkter	166	1	18	166	0	18
Borgensavgifter	0	0	0	1 786	1 756	2 637
Övriga finansiella intäkter	127	163	192	127	163	192
Summa	1 081	1 687	1 735	2 865	3 443	4 371

Not 9

Finansiella kostnader, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Räntekostnader på lån	-9 805	-10 427	-15 021	-6 057	-6 408	-9 975
Avgår räntekostnad exploateringsinvesteringar	422	267	703	422	267	703
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-1 804	-2 289	-3 092	-1 690	-2 142	-2 872
Förlust vid försäljning av placeringsmedel	0	0	0	0	0	0
Orealiserad värdeminskning på placeringsmedel	0	0	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-201	-262	-278	-1 499	-182	-264
Summa	-11 388	-12 711	-17 688	-8 824	-8 465	-12 408

Not 10

Förändring av eget kapital, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Håbo kommun	46 384	87 124	75 450	46 384	87 126	75 764
Håbohus AB	14 551	8 054	10 055			
Håbo Marknads AB	635	-1 883	-612			
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo	-245	98	15			
Summa	61 325	93 393	84 908	46 384	87 126	75 764

10.4 Noter - Balansräkning

Not 11

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Ackumulerat anskaffningsvärde				2 863 474	2 571 152	2 571 151
Ackumulerade avskrivningar				-959 607	-900 178	-900 179
Bokfört värde 1/1	2 931 241	2 642 900	2 642 900	1 903 866	1 670 974	1 670 973
Årets anskaffning	182 858	167 496	386 442	131 670	129 335	296 440
Årets avskrivning	-67 985	-62 226	-92 924	-43 823	-39 127	-58 830
Omklassificering	-1 736	-3 237	-4 576	-1 236	0	-4 117
Utrangering	-4 435	-807	-599	-4 435	-807	-599
Investeringsbidrag	0	0	0	0	0	0
Försäljning	0	0	0	0	0	0
Bokfört värde 31/8	3 039 943	2 744 126	2 931 243	1 986 042	1 760 375	1 903 867
Varav						
Markreserv och exploateringsfastigheter	37 861	40 765	38 158	167 711	170 615	168 008
Versamhetsfastigheter	1 669 615	1 680 569	1 718 242	630 344	614 559	654 809
Fastigheter för affärsverksamhet	451 885	404 782	416 113	451 884	404 781	416 113
Publika fastigheter	306 882	283 850	225 887	306 882	283 850	225 886
Fastigheter för övrigt verksamhet	19 073	1 145	20 357	19 073	1 145	20 357
Pågående exploateringsprojekt	554 627	333 015	512 486	410 148	285 425	418 694
Summa	3 039 943	2 744 126	2 931 243	1 986 042	1 760 375	1 903 867

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella tillgångar

Not 12

Maskiner och inventarier, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Ackumulerat anskaffningsvärde				154 880	140 166	140 166
Ackumulerade avskrivninga				-126 111	-119 112	-119 112
Bokfört värde 1/1	46 815	36 607	36 607	28 769	21 054	21 054
Årets anskaffning	9 107	8 944	18 876	5 150	4 867	14 714
Årets avskrivning	-6 726	-5 842	-8 609	-5 422	-4 632	-6 980
Utrangering	0	0	-60	0	0	-19
Investeringsbidrag	0	0	0	0	0	0
Försäljning	0	-28	0	0	0	0
Bokfört värde 31/8	49 196	39 681	46 814	28 497	21 289	28 769
Varav						
Maskiner	0	1	0	0	1	0
Inventarier	29 847	23 348	29 198	23 411	18 823	24 706
Bilar och andra transportmedel	14 840	14 508	14 172	577	641	619
Konstverk, samlingar	765	766	765	765	766	765
Övriga maskiner och inventarier	37	74	60	37	74	60
Finansiell leasing	3 707	984	2 619	3 707	984	2 619
Summa	49 196	39 681	46 814	28 497	21 289	28 769

För anskaffning av inventarier är beloppsgränsen 23 800 kronor. Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella tillgångar.

Not 13

Finansiella anläggningstillgångar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Aktier						
Kommunaktiebolaget 6 stycken	1	1	1	1	1	1
Håbo Marknads AB 1 300 stycken	0	0	0	0	1 300	1 300
Håbo Hus AB 1 789 stycken	0	0	0	1 789	1 789	1 789
Mälarbanan 90 stycken	90	90	90	90	90	90
Andelar						
Bålstavägen	6	6	6	6	6	6
Kommuninvest	15 824	12 036	15 824	9 806	6 018	9 806
Husbyggnadsvaror HBV förening UPA	40	40	40			
Inera	43	43	43	43	43	43
Långfristiga fordringar						
Förlagslån 45936 Kommuninvest	0	3 788	0	0	3 788	0
Summa	16 004	16 004	16 004	11 735	13 035	13 035

Not 14

Bidrag till statlig infrastruktur	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Medfinansiering citybanan, kapitalbelopp	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000
Ackumulerad upplösning	-13 173	-11 653	-12 160	-13 173	-11 653	-12 160
varav årets upplösning	-1 013	-1 013	-1 520	-1 013	-1 013	-1 520
Summa	24 827	26 347	25 840	24 827	26 347	25 840

Under 2009 fattade kommunfullmäktige beslut om kommunal medfinansiering av Citybanan. Bidraget på 38,0 miljoner kronor är bokfört både som en tillgång och som en avsättning på balansräkningen. Upplösning av bidraget påbörjas det år utbetalningen sker och under 25 år. Utbetalningen påbörjades under 2013 med 4,5 miljoner kronor. Den avsättning som kommunen gjorde 2013 har indexuppräknats med index enligt avtal. För kommunen blev kostnaden för indexuppräkning för åren 2009-2016 cirka 7,6 miljoner kronor.

Not 15

Förråd, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
10 -årssmycke	30	30	30	30	30	30
Beredskapslager	1 371		1 393	1 371	0	1 393
Summa	1 401	30	1 423	1 401	30	1 423

Beredskapslagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärde och återanskaffningsvärde. Värderingen är gjord utifrån respektive varas inköpspris på balansdagen multiplicerat med antal varor.

Not 16

Exploateringsfastigheter	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Bokfört värde 1/1	34 168	33 064	33 064	9 602	8 498	8 498
Årets anskaffningar	1 922	1 608	813	1 922	1 608	813
Omklassificeringar	0	0	0	0	0	0
Justering/försäljning av exploateringsfastigheter	-3 333	-1 311	-22	-3 020	-1 311	291
Exploateringsfastigheter Häbo Marknads AB	0	0	0	0	0	0
Summa	32 757	33 361	33 855	8 504	8 795	9 602

Not 17

Fordringar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Eget Kapital, VA	0	0	0	0	0	0
Kundfordringar	113 732	30 598	23 157	105 746	30 080	22 474
Upplupna skatteintäkter och avgifter	45 354	25 023	32 182	45 354	22 976	32 181

Fordringar, tkr	Koncern			Kommun		
Avräkning skattekonto	10 892	37 112	16 175	10 848	37 123	16 175
Övriga kortfristiga fordringar	20 006	16 715	25 797	18 371	14 882	20 055
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19 960	31 459	17 205	19 019	31 459	14 566
Justering noter föregående år			-557			
Summa	209 944	140 907	113 959	199 338	136 520	105 451

Ändringar i Håbo Marknads AB gjordes i efterhand i samband med revisionen av bokslutet 2020. Fordran på projektet Stenhuset justerades.

Not 18

Kassa och bank, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Kassa	25	25	25	25	25	25
Plusgiro	79 891	38 832	-1 189	41 452	0	0
Bank	2 825	2 988	2 824	2 825	2 988	2 825
Summa	82 741	41 845	1 660	44 302	3 013	2 850

Not 19

Eget kapital, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Ingående eget kapital	802 243	717 335	717 335	703 164	627 401	627 401
Förändring eget kapital obeskattad reserv	0	0	676	0	0	0
Årets resultat	61 325	93 394	84 232	46 384	87 125	75 763
Summa eget kapital Håbo kommun	863 568	810 729	802 243	749 548	714 526	703 164
Håbo kommun	659 557	624 848	613 173	749 548	714 526	703 164
Håbohus AB	218 158	201 605	203 607			
Håbo Marknads AB	-15 227	-17 133	-15 305			
Justering noter föregående år			-557			
Räddningstjänsten Enköping-Håbo	1 080	1 408	1 325			
Summa eget kapital koncern	863 568	810 728	802 243	749 548	714 526	703 164
Specifikation av egna kapitalet						
Årets resultat	61 325	93 394	84 908	46 384	87 125	75 763
Resultatutjämningsreserv	14 700	14 700	14 700	14 700	14 701	14 700
Övrigt eget kapital	787 543	702 634	702 635	688 464	612 700	612 701
Varav särredovisning Avfallsverket	550	2 036	1 144	550	2 036	1 144
Summa	863 568	810 728	802 243	749 548	714 526	703 164

Eget kapital, tkr	Koncern			Kommun		
Avfallsverksamhetspec. eget kapital	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Ingående balans	1 144	1 876	1 876	1 144	1 876	1 876
Årets resultat	-594	160	-732	-594	160	-732
Summa	550	2 036	1 144	550	2 036	1 144

Not 20

Avsättningar pensioner, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Ingående avsättningar till pensioner inkl. löneskatt	134 778	123 603	123 604	125 846	115 829	115 829
Nyintjänad pension, varav						
Förmånsbestämt ålderspension	7 935	5 101	7 826	7 935	5 101	7 826
Årets utbetalningar	-2 400	-2 938	-3 085	-2 175	-2 049	-3 085
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1 309	2 205	2 512	1 309	2 205	2 512
Ändring av försäkringstekniska grunder	5 453		-315	5 453		-315
Övrig post	1 863	359	2 723	1 285	359	1 565
Byte av tryggande	0	-442	-442	0	-442	-442
Förändring av löneskatt	3 490	2 925	1 956	3 350	1 255	1 956
Summa	152 428	130 813	134 779	143 003	122 258	125 846
Utredningsgrad						
Totalt antal personer				8 975		
Antal utredda personer				8 770		
Utredda i %				98		
Antal outredda personer med alternativ pensionslösning				28		
Summa				17 871		

Utredningsgrad

Skandia har tagit fram ett mer förfinat mått än det tidigare måttet aktualiseringsgrad. Bl.a. omfattar det nya måttet även anställningar från 1998. Måttet har benämningen Utredningsgrad. Här visas det totala antalet personer som inte uppnått uttagsåldern. Dessutom ser du hur många som är utredda avseende tidigare anställningar och pensionsrätter.

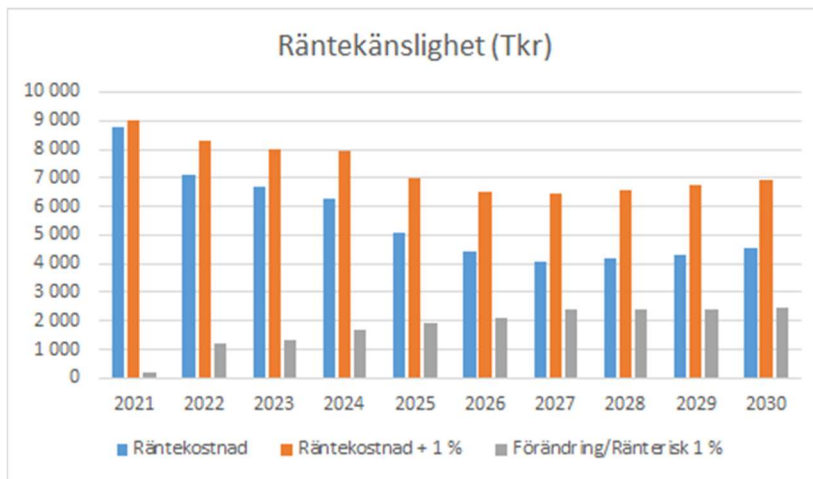
Kommunen har inga förpliktelser när det gäller särskilda avtalspensioner mot chefer eller medarbetare, utan erbjuder löneväxling till medarbetare som önskar det.

Not 21

Övriga avsättningar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Uppskjuten skatt Håbo Marknads AB	0	-34	0	0	0	0
Avsättning skatter Håbohus AB	9 072	9 369	9 072	0	0	0
Uppskjuten skatt Håbohus AB	9 332	9 523	9 332	0	0	0
Summa	18 404	18 858	18 404	0	0	0

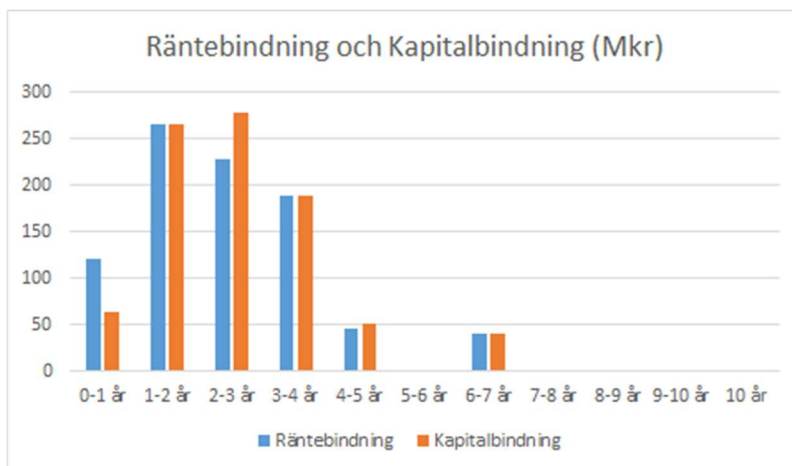
Not 22

Långfristiga skulder, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Långfristiga låneskulder 1/1	1 668 275	1 668 275	1 668 275	783 675	783 675	783 675
Nya upptagna lån under året	155 100	0	0	103 000	0	0
Amorteringar under året	0	0	0	0	0	0
Utgående långfristig låneskuld	1 823 375	1 668 275	1 668 275	886 675	783 675	783 675
Förutbetalda anslutnings- och anläggningsinkomster 1/1	98 312	84 152	84 153	98 312	84 152	84 152
Årets Anslutningsinkomster VA investeringar	657	1 687	4 121	657	1 687	4 122
Årets anslutningsinkomster Va exploateringar	11 461	7 789	16 311	11 461	7 789	16 310
Omklassificering anslutningsinkomst VA exploatering	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000
Årets anläggningsinkomster Gata exploateringar TA BORT	0	0	0	0		0
Årets periodisering av anslutnings- och anläggningsinkomster	-1 011	-842	-1 271	-1 011	-842	-1 271
Utgående förutbetalda anslutnings- och anläggningsinkomster	109 419	87 786	98 314	109 419	87 786	98 313
Långfristig leasingkund 1/1	2 619	555	555	2 619	555	555
Årets nya finansiella leasingavtal	1 439	612	2 412	1 439	612	2 412
Rättning föregående år	0	0	-19	0		-19
Årets amortering finansiella leasingavtal	-351	-182	-329	-351	-182	-329
Långfristig leasingkund 31/12	3 707	985	2 619	3 707	985	2 619
Statliga investeringsbidrag 1/1	14 521	4 700	4 700	14 521	4 700	4 700
Årets inkomna investeringsbidrag	195	0	5 006	195	0	5 006

Med nuvarande låneportfölj har kommunen inga valutarisker eller kreditrisker. Kommunen har inte placerat några tillgångar, därav föreligger inga risker avseende finansiella tillgångar.

Skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindning är 2,66 år och den genomsnittliga räntebindningen är 2,50 år. Av portföljen har 7,22 % en kapitalbindning på 1 år eller kortare och 13,54 % har en räntebindning på 1 år eller kortare. Utan derivat hade 27,08 % av portföljen haft en räntebindning på 1 år eller kortare.

Not 23

Kortfristiga skulder, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Eget kapital, VA	389	7 380	3 566	389	7 380	3 566
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	40 524	11 337	41 230	40 524	11 337	41 230
Leverantörsskulder	102 961	70 572	120 919	91 104	57 589	101 000
Personalens skatter och avgifter	15 738	16 847	16 387	15 414	14 395	16 075
Övriga kortfristiga skulder	49 853	35 841	41 517	44 644	34 901	39 201
Semester och övertidsskuld	33 565	30 816	52 245	33 056	30 817	51 617
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	196 290	110 485	123 778	172 571	94 177	110 011
Summa	439 320	283 278	399 642	397 702	250 596	362 700

Not 24

Borgen och ansvarförbindelser, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Borgensåtaganden						
Håbohus AB	0	0	0	879 000	879 000	879 000
Föreningar	8 412	8 426	8 412	10 252	8 426	10 252
Räddningstjänsten	0	0	0	5 600	5 600	5 600
Delsumma	8 412	8 426	8 412	894 852	893 026	894 852
Ansvarförbindelser						
Egnahem kommunal kreditgaranti	4	19	4	4	19	4
Delsumma	4	19	4	4	19	4
Summa	8 416	8 445	8 416	894 856	893 045	894 856

Not 25

Pensionsförpliktelser som inte finns med bland skulderna och avsättningarna	Koncern			Kommun		
	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Ingående ansvarförbindelse inkl. löneskatt	287 563	293 054	293 054	287 563	293 054	293 054
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3 386	6 347	6 862	3 386	6 347	6 862
Ändring av försäkringstekniska grunder	6 065		-1 171	6 065		-1 171
Nyintjänad pension	-16	22	42	-16	22	42
<i>Årets utbetalningar</i>	-9 867	-9 923	-14 938	-9 867	-9 923	-14 938
Övrigt	1 948	2 635	4 786	1 948	2 635	4 786
Byte av tryggnad	0	0	0	0	0	0
Förändring löneskatt	368	-223	-1 072	368	-223	-1 072
Summa totalt	289 447	291 912	287 563	289 447	291 912	287 563

Från och med 1998 redovisar kommunen sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen. Den innebär att pensionsförmåner som tjänats in före 1998 redovisas som ansvarförbindelse och att pensionsförmåner som tjänats in från och med 1998 ingår i verksamhetens kostnader och redovisas som skuld. Ränta på pensionslöften intjänande från och med 1998 redovisas i posten finansiell kostnad.

Den del av pensionskostnaden som hänförs till den avgiftsbestämda pensionen har särredovisats. I balansräkningen har belopp som hänförs till den avgiftsbestämda pensionen klassificerats som en upplupen kostnad (kortfristig skuld).

10.5 Not 26 Leasing

Leasing	31 aug 2021	31 aug 2020	Bokslut 2020
Operationell leasing			
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:			
Inom 1 år	12 919	14 395	14 450
Senare än 1 år men inom 5 år	7 056	8 590	9 826
senare än 5 år	0	0	0
Summa	19 975	22 985	24 276
Finansiell leasing			
Totala minimileaseavgifter	3 784	1 004	2 675
Framtida finansiella kostnader	-77	-19	-57
Nuvärdet av minimileaseavgiftrna	3 707	985	2 618
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:			
Inom 1 år	655	189	451
Senare än 1 år men inom 5 år	3 051	795	2 167
Senare än 5 år	0	0	0
Summa	3 706	984	2 618

Avgörande för om ett leasingavtal är ett finansiellt eller operationellt avtal är i vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet av det aktuella leasingobjektet finns hos leasegivaren eller leasetagaren. Ett leasingavtal klassificeras som finansiellt om ekonomiska fördelar och risker överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Klassificeringen av avtalet görs vid avtalets början.

10.6 Not 27 Upplysning om upprättade särredovisningar

Särredovisning av VA-verksamheten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster kommer att upprättas vid årsbokslutet per december 2021.

Avfallsverksamhetens överskott redovisats i bokslutet som en specifikation till det egna kapitalet.

VA verksamhetens eget kapital har klassificerats till kortfristig fordran/skuld. Avräkning mot VA-verksamhetens egna kapital sker i årsbokslutet.

11 Noter/upplysningar för drift- och investeringsredovisning

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Allmänt

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Ekonomisk plan och budget beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden.

Närmare beskrivning av hur den ekonomiska styrningen sker finns i kommunens ekonomistyrprinciper vilka fastställs årligen i samband med budgetbeslutet. Nedan beskrivs det som i ekonomistyrprinciperna gäller driftbudget och investeringsbudget.

Driftbudget

En total budgettram beslutas per nämnd och år av fullmäktige. Inom budgettramen kan nämnden fatta beslut om omfördelning så länge detta är förenligt med mål och direktiv beslutade av kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Tilläggsbudget ska tillämpas med stor restriktivitet. Omständigheter som medför att det vid budgettillfället råder stor osäkerhet kan medföra att fullmäktige och/eller kommunstyrelsen innehåller budgetutrymme för att senare fördela via tilläggsbudget. Alternativt kan kommunen budgetera ett resultat inom vilket de svårprognostiserade kostnaderna rymms.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget uppdelat på verksamheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Investeringsbudget

Fullmäktige beslutar om totalbudget för nämnders investeringsprojekt som uppgår till minst 5 miljoner, oavsett tidsomfattning. För sådana projekt som startar under planåren, ska beloppen ses som en plan, och beslut om budget sker i nästkommande budgetprocess.

Fullmäktige beslutar också om årlig rambudget för nämndernas övriga investeringar, såsom mindre anläggnings- och fastighetsinvesteringar, inventarier, transportmedel samt för komponentbyten. Denna budget fördelar nämnderna i sin budget efter behov.

När fullmäktige beslutat om investeringsbudget som avser fastigheter, efter begäran från beställande nämnd, innebär det också att budgeten överförs från beställande nämnd till fastighetsavdelningen.

För de taxefinansierade verksamheterna VA och Avfall fastställs budget separerat från den skattefinansierade verksamheten.

Investeringsbudgeten ska fördelas på respektive genomförande år i form av budget och plan.

Positiva och negativa avvikelser i investeringsprojekt vars beslutade totalutgift är 5 miljoner kronor eller mer, överförs till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår.

Ej förbrukad investeringsbudget som ingår i rambudget för de resterande investeringarna överförs normalt inte till nästkommande år. Överföring måste begäras hos kommunfullmäktige och motiveras av nämnd.

Investeringsbudgeten får inte omvandlas till driftbudget eller tvärtom.

Exploateringsbudget

För varje nytt exploateringsprojekt ska budget fastställas av kommunstyrelsen, eller i väsentliga fall kommunfullmäktige, senast i samband med genomförandebeslutet. Information om investeringsbehov som en följd av ett exploateringsprojekt ska ges sammanhållet med ärende om exploateringsbudget för projektet. Informationen om investeringsbehovet ska även omfatta kostnadsbedömningar. Aktuella projekts budget samt en sammanställd exploateringsbudget redovisas i kommunens budget.

Väsentliga förändringar i projekten, vilka leder till avvikelser från projektets fastställda budget, ska tas upp till kommunstyrelsen för ny behandling.

Räntekostnad för bundet kapital under projekttiden debiteras tillgångarna i projektet, baserat på genomsnittlig ränta.

Upplysningar om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt.

Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **Personalomkostnader**, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 40,15 % av lönekostnaden.

- **Kapitalkostnader**, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,25 %. För information om avskrivningstider se Redovisningsprinciper.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- **Hyreskostnader**. Internhyran sätts till fastighetsavdelningens självkostnad inom ramen för fastighetsavdelningens budgetram, där även kostnaden för outhyrda lokaler ingår. Självkostnaden belastar den verksamhet som använder lokalerna, även kostnader för tillfälliga externa lokaler när det behövs vid renovering av befintliga lokaler. Under år 2021 har dock kostnader för sådana lokaler belastat fastighetsavdelningen.

Kommungemensamma ledningskostnader, IT-relaterade kostnader, löne- och ekonomiadministration, upphandling, HR, kommunikation, kontaktcenter samt försäkring fördelas inte ut, med undantag för de taxefinansierade verksamheterna som belastas med sådana kommungemensamma kostnader enligt schablon.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen personals timkostnader.

All kommunkoncernintern fakturering sker utan vinstpåslag. Undantaget utgörs av Håbohus ABs uthyrning av bostäder och lokaler som sker på affärsmässiga grunder.

12 Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten ingår i kommunens drift- och investeringsredovisning och resultat- och balansräkning men särredovisas här för att ge en samlad bild av exploaterings påverkan på kommunens ekonomi.

Nettoexploatering

Nettoexploatering är summan av samtliga in- och utbetalningar i projekten.

Den totala beslutade budgeten för alla pågående projekt är överskott med 120,4 miljoner kronor för hela projektiden.

Akkumulerat utfall hittills i de pågående projekten är -141,0 miljoner kronor. Det innebär att större delen av inkomsterna kommer framöver.

Prognosen är att projekten kommer att ge överskott med 54,5 miljoner kronor, vilket är 65,8 miljoner kronor sämre än budget.

Det beror på att flera projekt beräknas ge negativa resultat, som Frösundavik -18,2 miljoner kronor, Björkvallen -14,0 miljoner kronor, Draget -11,3 miljoner kronor, Tvåhusplanen -2,8 miljoner kronor och Mellanby cirka -550 000 kronor. Det beror också på att projekten för Logistik Bålsta kv 3-4, Entré Lillsjön och Dalängen bedöms ha lägre överskott än budgeterat. Projekten Bålsta C etapp1 och etapp6 är dock budgeterade endast med projekteringsfasen och intäktssidan ska ingå i kommande budget, vilket gör att projektens ekonomi kommer att förbättras.

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Akkumulerat utfall 2021	Utfall jan-aug	Budget 2021	Prognos 2021
Inkomster						
Försäljning av mark	302 850	365 218	112 081	7 318	41 173	227 220
Ersättning från företag	104 896	68 449	33 820	3 334	47 590	3 934
Gåva mottagna anläggningar	59 406	71 110	13 182	0	31 005	42 121
Offentligt investeringsbidrag	0	0	0	0	0	0
VA-anslutningsavgifter	75 167	87 913	33 970	11 460	21 306	28 956
Gåva i form av VA-anläggningar	14 383	16 538	7 113	0	7 270	9 425
Summa inkomster	556 702	609 228	200 166	22 112	148 344	311 656
Utgifter						
Förstudie, utredningar	-3 440	-3 440	-18	-18	-3 440	-1 720
Utgifter för kvartersmark	-100 961	-101 566	-61 026	-2 385	-17 651	-41 542
Anläggningar egen regi	-167 865	-234 782	-173 769	-16 684	300	-28 575
Anläggningar mottagna	-59 406	-71 110	-13 182	0	-31 005	-42 121
VA-anläggningar egen regi	-90 291	-127 268	-86 017	-16 344	-6 885	-22 130
VA-anläggningar mottagna	-14 383	-16 538	-7 113	0	-7 270	-9 425
Summa utgifter	-436 345	-554 704	-341 125	-35 431	-65 951	-145 513
Nettoexploatering	120 357	54 524	-140 959	-13 319	82 393	166 143

Återstående budget från 2020 är överförd till budget 2021

Påverkan på årets resultat

Det är då vissa händelser sker i exploateringen påverkas kommunens resultaträkning:

- när markförsäljning sker och realisationsvinst uppstår

- när exploatören betalar bidrag/ersättning för infrastruktur som kommunen bygger och när motkravet enligt avtal är uppfyllt. Byggandet av infrastrukturen redovisas som en investering, men bidraget ska redovisas som en intäkt det år bidraget erhålls.
- när kommunen övertar anläggning som exploatören har byggt. Övertagandet ska redovisas som en gåva, en intäkt för kommunen, trots att kommunen inte får några likvida medel.

Påverkan på årets resultat varierar från år till år beroende på när händelserna inträffar.

Av tabellen nedan framgår att exploateringen förväntas påverka årets resultat positivt med 227,5 miljoner kronor fördelat på

- reavinst vid markförsäljning 183,1 miljoner. Försäljning uppgår till 227,2 miljoner och det avgår bokfört värde för marken 44,1 miljoner kronor. Försäljning avser främst mark i kv 3-4 och kv 5-6 i Logistik Bålsta vilken förväntas genomföras under hösten med reavinst 174,2 miljoner kronor. Försäljningen i kv 5-6 väntades genomföras 2022 men är nu tidigarelagd vilket påverkar årets resultat för kommunen väsentligt. Övrig försäljning är Björkvallen 9,2 miljoner kronor.
- bidrag från privata/exploatörer 3,9 miljoner.
- övertagande av anläggningar värda 42,1 miljoner kronor vilket främst avser Frösundavik.
- exploateringskostnader 1,7 miljoner kronor.

	Total budget	Total prognos	Ackumulerat utfall 2021	Utfall jan-aug	Budget 2021	Prognos 2021
TILL RESULTATRÄKNING						
Försäljning av mark	302 850	365 218	112 081	7 318	41 173	227 220
Ersättning från företag	104 896	68 449	33 820	3 334	47 590	3 934
Gåva mottagna anläggningar	59 406	71 110	13 182	0	31 005	42 121
Verksamhetens intäkter, summa	467 152	504 777	159 083	10 652	119 768	273 275
Bokfört värde försäljning mark	-100 961	-100 931	-21 221	-999	-17 360	-44 090
Exploateringskostnader (försäljn/nedvärd)	-3 440	-4 075	-18	-18	-2 805	-1 720
Verksamhetens kostnader, summa	-104 401	-105 006	-21 239	-1 017	-20 165	-45 810
Årets resultat	362 751	399 771	137 844	9 636	99 603	227 465
TILL BALANSRÄKNING						
Anläggningstillgångar	-227 271	-305 892	-186 951	-16 684	-30 705	-70 696
Anläggningstillgångar VA	-104 674	-143 806	-93 130	-16 344	-14 155	-31 555
Omsättningstillgångar	0	0	-39 805	-1 386	-926	2 561
Tillgångar, summa	-331 944	-449 698	-319 886	-34 414	-45 786	-99 690
Skuld/förutbetalda intäkter ej VA	0	0	0	0	0	0
Skuld/förutbetalda intäkter VA	89 550	104 451	41 083	11 460	28 576	38 381
Skulder, summa	89 550	104 451	41 083	11 460	28 576	38 381

12.1 Exploateringsredovisning per projekt

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Ackumulerat utfall 2021	Utfall jan-aug	Budget 2021	Prognos 2021
9013 Logistik Bålsta kv 3-4	43 819	32 612	-65 428	-948	95 434	84 227
9015 Logistik Bålsta kv 5-6	90 566	93 576	-3 863	305	-8 795	98 260
9021 Frösundavik	-18 767	-18 170	-10 788	11 187	3 208	3 805
9031 Draget	20 662	-11 033	-10 968	-286	31 344	-351
9051 Viby Äng	0	1 302	1 302	0	-1 302	0
9071 Mellanby	83	-551	-1 147	-2 179	-949	-1 583
9091 Bålsta C etapp 1	-20 886	-20 886	-9 207	-5 911	-14 134	-6 641
9096 Bålsta C etapp 6	-12 549	-12 549	-3 038	-3 038	-9 316	-4 196
9100 Tvåhusplanen	-2 850	-2 850	-25 581	-9 463	-13 152	-1 728
9110 Lillsjöns företagspark	1 810	5 072	5 132	253	-3 070	243
9121 Björkvallen	0	-14 000	-4 871	-1 781	3 531	-2 776
9130 Entré Lillsjön	11 326	0	-4 054	-1 371	-7 611	-2 997
9140 Dalängen	7 143	2 000	-8 449	-87	7 205	-120
Nettoexploatering	120 357	54 524	-140 959	-13 319	82 393	166 143

Fullmäktige har beslutat om budget Logistik Bålsta kv 5-6, Bålsta C etapp 1 och 6 under året.

För kommentarer till respektive projekt, se Kommunstyrelsens delårsrapport.